

1873-ban nyári
gyűlésen tartalom

A TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1873-ik évi szeptember hó 16., 17. napjain

MISKOLCON TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület 1873-ik évi szeptember hó 16., 17-ik napjain Miskolcon tartá meg **Kun Bertalan** szuperintendens és idősb báró **Vay Miklós** főgondnok urak elnöklete alatt őszi közgyűlését, az egyházmegyék s a kebelebeli tanintézetek képviselői s több ez alkalomra egybegyűlt ügybuzgó férfiak jelenlétében és közreműködésével.

Jelen voltak, mint képviselők:

az egyházmegyék részéről:

Az abauji egyházmegyéből:

Fodor Pál, esperes,
Süthő Károly, egyházmegyei tanácsbíró,
Mészáros Lózsef, egyházmegyei főjegyző.

Az alsóborsodi egyházmegyéből:

Prágay Lajos, esperes,	Báró Vay Béla,
Misley Károly,	Mocsáry Lajos, világi tanácsbírák.
Nyilas Samu,	
Végh György, egyházmegyei tanácsbírák,	
Édes Ábrahám, egyházmegyei főjegyző.	

Az alsózempléni egyházmegyéből:

Kőrössy István, esperes,	Ifj. b. Vay Miklós, segédgondnok,
Zitás István,	Bódogh Károly, egyházmegyei tanácsbíró.
Bodolay József, egyházm. tanácsbírák.	

A felsőborsodi egyházmegyéből:

Debreczeni Gábor, esperes,	Ragályi György, segédgondnok.
Tóth Menyhért, egyházmegyei tanácsbíró.	
Bodnár András, egyházmegyei főjegyző.	

A felsőzempléni egyházmegyéből:

Laky András, esperes,
Bálint József, egyházmegyei tanácsbíró.

A gömöri egyházmegyéből:

Török József, esperes, Csider Károly, egyházmegyei tanácsbíró.
Szentpétery Sámuel, egyházm. tanácsbíró.
Tóth Samu, főjegyző.

A tornai egyházmegyéből:

Lovass Sámuel, esperes.

Az unghi egyházmegyéből:

Orémus Dániel, egyházmegyei főjegyző.

A sárospataki főiskola részéről:

Bokor József, köz-, Hegedüs László, világi aligazgató.
Zsindely István, gimnáziumi igazgatók,
Kérészy István,
Kun Pál,
Kérészy Barna, tanárok.

A miskolci főgimnázium részéről:

Az egész tanári kar.

Jegyzők: **Bálint József** fő-, **Misley Károly** al-, **Fekete Dezső** világi jegyzők.

Elnök szuperintendens urnak elkezdendő köztanácskozásunkra Isten segédelmét kérő buzgó imája után, főgondnok ur szívélyesen üdvözlővén a gyűlés közönségét, egyszersmind örömét is kifejezvé a fölött, hogy az országszerte uralkodó járvány eddig átélt félelmei után jelen közgyűlésünket már még is megtarthatjuk: a gyűlés megnyitottnak nyilvánított. Holott is

1. Ugyancsak elnök szuperintendens ur fájó érzettel jelenti, miszerint a haza csaknem minden vidékén kiütött és minden irányban rohamosan terjedő járvány miatt a pataki közvizsgákkal egyidejűleg tartatni szokott nyári egyházkerületi közgyűlést az egyházmegyéből hozzáérkezett aggasztó tudósítások folytán, meg nem tarthatván: az ott megjelent főgondnok ural egyetértőleg az egyházmegyék jelen volt igen kevés számu képviselőivel és a főiskolai tanári karral együtt tanácskozmányt tartott s némely sürgős elintézését igénylő, főleg iskolai ügyekben, az egyházkerület jelen őszi közgyűlésének utólagos jóváhagyása reménye alatt, intézkedett. Mely tanácskozmány jegyzőkönyvét ezennel elő is terjeszti, a mint következik.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1873. évi július 17-ik napján Sárospatakon tartott tanácskozmányának

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: **Kun Bertalan** szuperintendens és idősb báró **Vay Miklós** főgondnok urak elnöklete alatt: *Laky András* felsőzempléni, *Szabó András* unghi esperesek; *Kopré Lajos*, *Tóth Menyhért*, *Losonezy Károly*, *Balogh Béla* egyházmegyei küldöttek; *Kun Dániel* főiskolai jogigazgató; *Soltész Ferenc*, *Warga Lajos* és *Szivos Mihály* tanár urak.

a) Szuperintendens ur jelentvén, miszerint egyházkerületünk több vidékéről levelek érkeztek, melyek tudatják, hogy az ott uralgó járvány miatt a folyó évi július hó 21., 22-ik s több napjain Sárospatakon tartandó gyűlésre meg nem jelenhettek.

E gyűlés elnapoltatik s később Miskolcon leendő megtartására szeptember 16-ik s többi napjai tüzetnek ki. Mely intézkedés az illetőkkel részint már közöltetett, részint közlendő.

b) Olvastatott a tornai egyházmegye fölterjesztése, melyben az őszi egyházkerületi gyűlés tartása alól magát fölmentetni kéri. Kérelme nem teljesíthetése esetében pedig hajlamát fejezi ki az iránt, hogy az egyházkerületi gyűlés tartása alapjául szolgáló Ragályi-féle alapítványnak, 400 frt. tőkének 8 évi hatos kamatát, minden reá hárulható utókövetkezmények föltétele nélkül az egyházkerületnek följánlja.

A tanácskozmány nem érzi magát jogosítottnak arra, hogy az egyházmegye ezen kérelmét megadja, hanem pártolólág terjeszti azt föl az egyházkerületi gyűlés elé.

Erre nézve egyházkerületünk a tornai egyházmegyének az egyházkerületi gyűlések elfogadása iránti fölterjesztését oly módosítás mellett fogadja el, hogy az illető egyházmegye a jövő évi őszi gyűlés elfogadására utasítatván, jövőre csak a 16-ik év fordultával leendő azt köteles elfogadni.

c) A sárospataki főiskolai orvosi állomásra beadott pályázatok tárgyalás végett előterjesztetnek. De

ezek tárgyalása fönn jelzett okok miatt az őszi gyűlésre halasztatik, miről pályázók a főiskolai igazgatóság által jó eleve értesítendőek.

d) Az államsegély kiosztása kerülvén szőnyegre:

minthogy az egyházmegyék kellőleg képviselve nincsenek, az államsegély kiosztása őszi közgyűlésünkre tétetik át; azonban az égető szükséggel küzdő egyházak nyomorának bölcs belátása szerinti enyhítésével szuperintendens ur addig is megbizatik.

e) Olvastatott Perjessy Lajos, harmadéves képezdei növendék folyamodványa, mely szerint a festészeti akadémiába óhajtván menni, a rajzban eddig nyert ismereteinek gyarapítására, térítvényi kötelezettsége alól magát fölmentetni kéri.

Folyamodó kérvényéből, a tanári kar mellékelt bizonyítványából, úgy szintén a tanfelügyelő ur ajánlatából kitűnően lelkének nemes vágya, s a művészet ezen teréni sikerdús törekvése, előhaladása: egyházkerületünk nem akar gátat vetni lelke szabad szárnyalásának, s minél magasabbra emelkedésének; sőt örömet, jó kívánatát fejezi ki, a gondviselés által netalán kimutatandó fensőbb működési terén, s ez esetben térítvényi kötelezettsége alól fölmenti. Ha azonban végre mégis a néptanítói pályára lépne: egyházkerületünk folyamodót magának visszaköveteli.

f) A bodrog-kereszturi egyház iskoláját önerejéből újból építeni, vagy a kor és törvény igényeinek megfelelőleg átídomítani képes nem lévén: községivé átengedtetni kéri.

Kérelme megadatik, azon figyelmeztetéssel, hogy az alapot, mely eddig sajátja volt, a felekezeti vallástanító és énekvezér számára megtartani köteles.

g) Zsoldos Benő, az I-ső gimnáziumi osztály tanára folyamodván, miszerint engedné meg neki a főtiszteletű egyházkerület magasabb tanintézetek meglátogatását, öntökélyesítése végett; mely esetben maga helyett Kovácsy Sándor pályavégzett theologust, ki most a kápláni vizsgát is igen kitűnően tette le, állítaná; még

pedig oly föltétellel, hogy Kovácsy Sándornak évi fizetése fele részét, 500 frtot adná, maga a második felével, 500 frttal megelégedvén.

Kérelme a jelzett kikötések megtartása mellett megadatik.

h) Panaszolván a főiskolai igazgatóság, miszerint a leégett *katonai ispotály* helyiségénél, mely a főiskolának tanári lakok építésére szánt tulajdona, a városi hatóság bár megintve volt, mégis a töltést a tér tágassága ellenére is oly közel vitte, más oldalról pedig a földkihányás által annyira posványossá tette, hogy ama helyiség fönn jelzett célra mostani állapotában nem alkalmazható, s ez által a főiskolának kiszámíthatlan kárt okozott.

Oda utasittatik a főiskolai jogigazgatóság, miszerint hívja föl egyházkerületünk ügyvédét, hogy a megye alispáni hivatalát e tárgyban keresse meg s főiskolánk érdekében ama bajok elhárítása végett minden követ mozdítson meg s egész erélylyel járjon el.

A fennebbi egyházkerületi tanácskozmánynak a fölmerült ügyekben hozott határozatai, s időközileg történt intézkedései az egyes pontokra jelen alkalommal hozott és hozandó újabb határozatai mellett jóvá hagyatván, tudomásul vétettek. Ezek után

Közgyűlésünk a napi rendre térvén át:

2. A képviselők megbízó levelei igazoltaknak tekintettek.

3. Elnökség által mély sajnálattal jelentetik az abauji egyházmegye kiérdemült esperesének dr. *Ferenczy József* kassai lelkésznek e folyó évi nyár folytán történt halála.

A gyászjelentést egyházkerületünk közfájdalommal veszi, s egyike lévén az elhunyt férfit azon jeleseinknek, kik egyházi közügyeink körül számos évek lefolyása alatt maguknak félreismerhetlen érdemeket szereztek: ebbeli vesztesége fölött érzett fájdalomnak jegyzőkönyvileg azon óhajtás és kegyeletes megemlékezés mellett ad kifejezést, hogy vajha a gondviselés időnként sok ily buzgó, lelkes és tevékeny férfiakat adna egyházunknak, minő az elhunyt s érdemekben megőszült szellemdús férfi volt!!

4. Mely gyászjelentés alkalmából egyszersmind indítvány folytán elhatározott, hogy

az egyházi s iskolai közügyeink kormányzata körül magukat kitünően érdemesített elhunyt jeleseink emlékezeté, jövőre azoknak érdemeik kegyeletes elismerése mellett, jegyzőkönyvileg örökítendő s életrajzuk az egyházkerület s illető egyházmegyék levéltáraiban az utókor számára megőrzendő lészen. Ennek kapcsában

5. Gyűlésünk képviselő személyzetének kiegészítése szempontjából fölolvastott az abauji egyházmegye folyó évi szeptember 8 ik, 9-ik napjain Göncön tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 4-ik szám alatt fölterjesztett azon jelentése, miszerint néhai dr. *Ferenczy József* esperes urnak részint korábbi lemondása, részint erre időközileg bekövetkezett halála folytán, az esperesi hivatal betöltendő lévén: az egyházakból szabályszerűen kiállított s be is küldött szavazatok általános többségével e hivatalra Fodor Pál vilmányi lelkész választatott meg; ki is hivatalát elfogadván, abba az egyházmegye közörömére gyűlésileg be is igttatott.

E jelentést egyházkerületünk örvendetes tudomásul vevén, s az elválasztott esperes ur törvényes szokásaink szerint esperesi hivatalára a törvényes esküt ünnepélyesen letévén: tanácsasztalunknál, közgyűlésünk szives üdvözlése mellett, esperesi székét elfoglalta.

6. Folyó évi május hó 8., 9., 10-ik napjain Miskolcon tartott egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyve 6-ik pontjára vonatkozólag, a pályázatra kitűzött vallásos tankönyveknek szabatosabb formulázására nézve, az ezzel megbízott főiskolai tanári

kar ujlag a kellő utasítás mellett megbizatván: a bizottság elnöke által jelentetik, hogy a pályázatra kitűzött népiskolai vallásos tankönyvekre nézve a kívánt formulázás megtörtént, s a pályázat kihirdetése is legközelebb meg fog történni.

Jóváhagyó tudomásul vétetik.

7. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 7-ik számára vonatkozólag: a gimnáziumi növendékeknek ünnepi követekül kibocsáttathatása tárgyában az egyházmegye véleményadásra lévén utasítva: de mennyiben a vélemények még jelen gyűlésünkre sem terjesztettek be:

Ujlag szorgalmaztatnak az egyházmegyék, hogy ez ügyre vonatkozó véleményeiket a szentpálnapi sárospataki főiskolai számvevősék idejéig szuperintendensi hivatalunkhoz mulhatlanul terjeszszék be; addig az ünnepi legációk az eddigi gyakorlat szerint maradnak.

8. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 8-ik pontját illetőleg a déteri és ajnácskői jószág megvizsgálása és eladása tárgyában kiküldött bizottság a szóban forgó birtokok jelenlegi állapotáról s annak mily áron leendő elárusításáról véleményes jelentését előterjeszti. Ezzel kapcsolatban

9. Felolvasatott az unghi egyházmegye folyó évi szeptember hó 2-ikán Záhonyban tartott közgyűlése jegyzőkönyvének kivonata, melyben a fennemlített déteri és ajnácskői javak azonnali eladását az országosan uralgó mostoha viszonyok következtében felfüggesztetni kéri.

Bár az egyházkerület tiszteletben tartván a boldog emlékü hagyományozó azon intézkedését, mely szerint e vagyonok eladatni rendeltetnek: korábban meghozott határozatát ez uttal is épségben fenntartja; nem látja azonban célszerűnek a jelen nyomott viszonyok miatt, hogy a szóban forgó eladás már a közel jövőben foganatosíttassék, s azt a bekövetkező jobb időkhig elhalasztatni rendeli; hogy azonban a többször említett birtok ügye végleg elintézve, különösen azon viszony, mely az egyházkerület és bérlője között fennáll, teljesen tisztázva legyen: szükséges, hogy a jelenlegi bérlővel a számadás megtétessék, s egyszersmind azon körülmény, hogy a bérlő a szerződés határát nem lépi-e túl, s a vagyonok nem pusztíttatnak-e? kellően ellenőriztessék. Minélfogva az egyházkerület részéről Ragályi Ferdinánd, Ragályi Gyula és Csider Károly urak fölkéretnek, hogy a déteri és ajnácskői javak ez időszertinti bérlőjével a számadást tegyék meg; ügyeljenek föl arra, hogy a bérfizetés mindenkor pontosan befolyjon az egyházkerület pénztárába s hogy a bérlő a neki szerződésileg biztosított famennyiségnél többet ne vágasson. Fölkéretnek továbbá, hogy egy szakértő erdészszel a birtokhoz tartozó erdőrészeket becsültessék meg, s alapítsák meg azon rendszert, a mely szerint az erdészeti szabályok megtartásával, az évi fajutalék kiszolgáltatandó leendő, s mindenek felett pedig igyekezzenek az e birtokból fajzasi igénynyel bíró 10 zsellérral jóra menni, eljárásuk eredményéről pedig az egyházkerületi közgyűlésnek esetről esetre tegyenek jelentést.

10. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 10-ik szám alatti pontjához képest a sárospataki főiskolai építkezések vezetésével megbizott egyházkerületi küldöttség bemutatja azon tervezetet, melyszerint az ugynevezett *katonai ispotály* jelenleg romban lévő falai miként lehetnének tanári lakokká átépíthetők?

Miután a helyi viszonyok teljes ismeretével bírók fölszólamlásából meggyőződött egyházkerületünk arról, hogy a tervbe vett építkezés, ha foganatosíttatnék is, azon cél, hogy tanáraink a viszonyokhoz képest, kényelmes, különösen egészséges lakást nyerhessenek, részint a falak nedvessége és korhadtsága, részint azon körülmény miatt, hogy az épület alantabb fekszik, mint az azt kerítő talaj -- elérhető nem lenne, és mivel az egyházkerület az építkezéshez elő-

számításba tett mintegy 30 ezer forint összeggel sem rendelkezik ez idő szerint; az egyházkerületi közgyűlés a *katonai ispotály* kiépítését végkép elejtettnek nyilvánította.

Hogy azonban a Sárospatakon napról napra aggasztóbbnak látszó lakáshiányon, különösen pedig a főiskola tanárain lehetőleg segítve legyen, elhatározta az egyházkerület, hogy ezen szóban forgó *katonai ispotály* nevet viselő telek, részben vagy egészben is elárússintassék, s az annak ára fejében bejövendő összegen, valamint más netalán e célra fordítható tőkéken is, időnként, a mint egy vagy más tanári laknak alkalmas épület eladásra fog kerülni, szereztessenek meg a főiskola számára. Mi végett egyházkerületi küldöttség megbizatik, hogy e körülményt kellő figyelemben tartván, ha ily házak eladás alá kerülnek, magukat az illető tulajdonossal tegyék érintkezésbe.

11. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyve 13-ik pontját illetőleg a nagyméltóságú magyar királyi vallás- és közoktatási minisztériumnak felekezeti iskoláink rendezését, s e tekintetben multhatlan intézkedéseket sürgető leirata folytán az egyházmegyék utasítva lévén, hogy küldöttségek által igyekezzenek a kebelökbeli iskolák állapota fölött komoly szemlét tartani, s erre nézve a szuperintendensi hivatal által kiadandó táblázatokba, minden ez ügyre vonatkozó adatokat bejegyezve, azokat véleményes jelentések kíséretében, már ez év szeptember elejére beküldeni. Erre nézve szuperintendens ur által jelentetik, hogy ezen táblázatok, két egyházmegyén kívül, az egyházmegyék be nem küldték.

Ujlag fölhivatnak az esperes urak, hogy ezen táblázatokot egyházmegyéik iskoláinak állásáról az előirt pontozatok szerint elkészítvén: azokat az illető minisztériumhoz leendő fölterjesztés végett, már legfellebb november hó 1-ső napjáig, szuperintendensi hivatalunkhoz multhatlanul küldjék be.

12. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyve 41-ik pontjára vonatkozólag, olvastatott az indítványba hozott protestáns papi s tanítói nyugdíjintézet alapítása s a *Victoria* hazai biztosító intézetnek erre vonatkozó ajánlata tárgyában véleményadással megbizott küldöttség jelentése, mely szerint: először is fontolóra vévén a küldöttség az alsözempléni indítványt, a fölállítandó protestáns papi s tanítói nyugdíjintézet alapítása iránt, abban állapodott meg, hogy lelkészeinknek az egyházakkali mostani viszonyánál fogva, midőn t. i. kánonikus vétségek esetén kívül egy lelkésznek sem lehet még elerőtlenedés esetében sem hivatal és bizonyos részjövedelem nélkül maradni — magukra a lelkészekre nézve nyugdíjintézetnek, ily viszonyok közt szükségé fenn nem forog, vagy ha fenn forogna is, az csak az egyházak áldozatkészsége mellett lehetne létesítendő; a mire pedig legközelebb, az országos tanítói nyugdíjintézet alapítása iránt kimutatott hidegségök mellett, egyházainknak számítani nem lehet; fennforoghatna tehát ennek szüksége a tanítókra, özvegyek és árvákra nézve. Azonban a tanítókra nézve üdvösebb nyugdíjintézeti tervet, mint a minőt Molnár Aladár ur megindított, s melynek sorsa még függőben van, adni nem lehet; a tanítókra nézve, küldöttség véleménye szerint, be kell várni ezen tervet sorsának kimenetelét.

Az özvegyek s árvák sorsának mikénti biztosítása képezhetette s képezte is e szerint a küldöttség gondoskodásának főtárgyát. E tárgyat küldöttség minden oldalról megvitattván, azon eredményre jött, hogy utóljára is csak maguknak a lelkészeknek és az egyházközségeknek áldozatkészsége nyithatna meg oly segélyezési forrást, melyből idővel az özvegyek és árvák megérezhető segélyt nyerhénének; ugy de az egyházak ezen áldozatkészségére jelen körülmények közt számítani nem lehet, a lelkészek pedig a fennálló papi özvegy s árvatárra jelenben is adóznak, s így ezek részéről is alig lehet reményleni, hogy magukra nagyobb terhet vállaljanak, hacsak a főtiszteletű egyházkerület kötelezőleg el nem döntené azt, hogy mindenik lelkész, jövödelme meghatározott százalékát tartozik e célra évenként beadni.

A mi a „*Victoria*“ életbiztosító társaságnak ez ügyben tett ajánlatát illeti: azon biztosítási módot a lelkészek és egyházak közt létező viszonynál fogva általánosan kötelező erőre emelhetőnek nem tartja a küldöttség; azonban tekintetbe véve a díjak méltányos s az eddigieknél jutányosabb voltát, ajánlattevő társulatot azon lelkészek és tanítóknak, kiknek módjuk van ily biztosítási módhoz járulni, előnyös voltánál fogva készséggel ajánlja.

Küldöttség véleménye elfogadtatván, köztudomássá tétetik.

13. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyve 44-ik pontjára vonatkozólag az abauji egyházmegye indítványa a lelkészválasztási törvényeknek a hollandi rendszer behozatala általi megváltoztatása. Valamint

14. A 46-ik pont alatt az alsóborsodi egyházmegye indítványa, az eddigi lelkészi 400 frt. díjminimumnak 800, illetőleg 1000 frtra emeltetése tárgyában beható tárgyalás s véleményadás végett választmányhoz lévén áttéve; de a választmányi elnökség által az jelentetvén, hogy az uralkodó járvány miatt a választmány egybe nem jöhetett, s így jelen gyűlésre véleményét be sem terjeszthette.

Ujlag megbizatik, hogy mindkét hasontárgyu ügyben megbiztatásának jövő tavaszi közgyűlésünkre mulhatlanul tegyen eleget.

15. A nagyméltóságú magyar királyi vallás- és közoktatási minisztériumnak Budán, 1872. december 12-én 31,826. szám alatt kelt leiratában szuperintendensi hivatalunk arról értesítettik, miszerint az utrecht tudományos egyetemnél magyar születésű helvét hittanulók javára „stipendium Bernardinum“ név alatt alapított ösztöndíjak létezésén: az eredeti szöveg másolatban tudomás és kellő használat végett megküldetik.

Örvendetes tudomásul szolgál, s miután szuperintendens ur jelentése szerint, általa a szükséges közzététel teljesített; ujjabb intézkedés szüksége fenn nem forog.

16. Ugyanazon minisztérium 1873. aug. 12-én 18524. szám alatt kelt leiratában azon utasítás foglaltatik, hogy a polgári lelkészek által a táborig papsághoz beküldetni szokott anyakönyvi kivonatok, a hadsereghez tartozó személyek érdekében a leirathoz mellékletben csatolt s egyházkerületünk előtt fölmutatott három rendbeli, születési, halálzási és házassági mintaivekben foglalt rovatoknak megfelelőleg állitassanak ki.

Miután a felmutatott minta nemcsak általában rovataira nézve különbözik a törvény által eddig szabott s egyházkerületünk által is használt mintától, hanem oly rovatot is foglal magában, melyet lelkészeink a katonai hatóság segítsége nélkül, biztos adat hiányában be nem tölthetnek, miután a küldött rovatos iv a törvény által rendelt magyar nyelv helyett sokak által nem is érthető, idegen nyelven van szerkesztve, de azért is, mivel anyakönyveink általában magyar nyelven vezetvén, a kivonatok is csak ezen nyelven eredetileg kiírva adathatók ki hitelesen, ez utasítás értelmében eljárásra lelkészeinket nem kötelezhetjük, melyről a nagyméltóságú magyar királyi vallás- és oktatásügyi minisztériumot értesíteni elnök szuperintendens ur bizatott meg.

17. Ugyanazon minisztérium folyó évi máj. 9-én 12449. szám alatt kelt intévényében értesítettünk, hogy az egyházkerületünk részére e folyó évre járuló államségély fejében 7000 frt. a miskolci magyar királyi adóhivatalnál folyóvá tétetett, s az utalványozott összeg szuperintendens és főgondnok urak által aláírt s az egyházkerület hivatalos pecsétjével ellátott nyugtára fölvehető.

Miután szuperintendens ur szóbeli előterjesztése szerint az utalványozott államségély a királyi adóhivaltaltól immár fölvetetett, sőt részben annak kiosztása is eszközölve van: ezen miniszteri intévény tudomásul vétetett.

18. Ugyanazon minisztérium folyó évi május 6-án ^{618.}_{elnöki} szám alatt kelt leiratában értesít, hogy a borsod-abaujmegyei tanfelügyelői kerületbe Talapkovics Emil bereg-ungmegyei tanfelügyelőt nevezte ki; Imre Lőrinc királyi tanfelügyelőt pedig a bereg-ungi kerületbe helyezte által.

19. Ugyanazon minisztérium folyó évi május 6-án ^{607.}_{elnöki} szám alatt kelt intézvényében értesít, hogy Kiss József szabolcsmegyei és hajdukerületi tanfelügyelőt hivatalos állomásában megerősítette.

20. Ugyanazon minisztérium folyó évi június 18-án 16479. szám alatt kelt intézvényével értesít, hogy a Gönczy Pál által magyar nyelvre fordított Stieler-féle iskolai 28-ik lapja megjelent s ajánlja iskolai használatra megszerzettetni.

21. Ugyanazon minisztérium folyó évi július hó 4-én 17758. szám alatt kelt intézvényével, a hardicsai egyháznak országos segély gyűjtésére engedélyezett 6 havi időtartamnak 3 hóval meghosszabításáról értesítettünk.

22. Ugyanazon minisztérium folyó évi június 21-én 16602. szám alatt kelt intézvényében fölhívja az egyházkerület figyelmét, a legközelebb megjelent azon három rendbeli taneszközök megszerzésére, melyek közül egyik az emberi test bonctani előterjesztését 4 táblán, a másik a hazai mérges növényeket 14 táblán, a harmadik néhány feltűnőbb ehető és mérges gombát tüntet elő.

23. Ugyanazon minisztérium folyó évi május hó 20-án 11835. szám alatt kelt leiratában fölhívja a szuperintendensi hivatalt, hogy a lelkészek utasítsanak, miként a katonák és honvédek számára adandó esketési bizonyítványokon, azon helyen, hová bélyeg szokott alkalmaztatni, az okmány célját e szavakkal: „*katonai nyilvántartás céljából*“ tüntessék föl.

24. Ugyanazon minisztérium folyó évi június 14-én 15310. szám alatt kelt intézvényével értesít, hogy az erdélyországi brassói róm. katolikus főgimnáziumnak a folyó 187²/₃-ik tanév kezdetével nyilvánossági jogát megadta.

25. Ugyanazon minisztérium a múlt 1872-ik évi december 31-én 31020. szám alatt kelt intézvényében azon felekezeti iskolákat, a melyek az 1868: 38. törvénycikk követelményeinek meg nem felelnek, névszerint Abaujvár, Pányok, Alpár, Baksa, Bogdány, Alsó-Hutka, Nagy-Bozsva, Hernádbüd, Csány, Csenéte, Csobád, Céce, Devecser, Gibárt, Fulókércs, Kis-Kinyizs, Nagy-Kinyizs, Beret, Nádasd, Tornyos-Németi, Nyiri, Pamlény, Péder, Pusztafalu, Radvány, Regmec, Szala, Szalánc, Szászfá, Szemere, Szend, Szent-Antrás, Alsó-Kemence, Szkáros, Szurdok, Hernád-Petri, Zsadány, Vajkóc, Vizsoly, összesen 44 községi, felekezeti iskola részére az 1868: 38. törvényeikk 15. §-a értelmében, az első ízben miniszteri megintést intézte s általában fölkéri szuperintendens urat, hogy e népiskolák szervezeti hiányain lehetőleg segíteni igyekezzék, különösen oda hasson, hogy jövőben csak oklevéllel ellátott tanítók alkalmaztassanak.

Elnök szuperintendens ur szóbeli előterjesztése szerint ez intézvények érdemében, a kellő intézkedések már korábban elnökileg megtétetvén, tudomásul vétetett.

26. Tanácskozás tárgyává tétetvén a folyó évi július 1—6-ik napjain Budapesten tartott egyetemes konvent jegyzőkönyve. Ennek 4-ik pontját illetőleg: ünnepelesen ki levén nyilatkoztatva a konvent részéről az erdélyi testvér-egyházkerületnek, a magyarhoni négy egyházkerülettel most már alakilag is teljesen befejezett egyesülése, s hogy ezentul a magyar ref. egyháznak az erdélyi ref. egyházkerület is egyik alkotó s kiegészítő részét képezi.

Örömmel üdvözlí egyházkerületünk maga részéről is, a királyhágón inneni és tuli testvér-egyházkerületek rég ohajtott s most már befejezett egyesülését, s midőn ezt egyetemes egyházunk szebb jö-

vőjének zálogául tekinti, egyszersmind ohajtja, hogy az eddig szétszakadozott erők illetén egyesítése képezzen állandó és örökre felbomolhatatlan kapcsot, az egy és nagy célra lelkesült tesvér-egyházkerületek közt.

27. Majd folytatólagosan tüzetes tárgyalás alá vétetvén a konvent jegyzőkönyvének egyes pontjai.

Jóllehet a konvent által megalapított s véleményezés végett az egyházkerületekhez küldött „szervezetet“ általánosságban elfogadjuk, az önkormányzat érdekében azok egyes pontjait módosítani szükségesnek véljük, jelesen

a) A 7-ik pontra vonatkozólag: a moldva-oláhországi missió tárgyában hozott határozatban a harmadik bekezdés, 2-ik, 3-ik sorában ezen kifejezés: „*az egyetemes konvent intéző befolyása és felügyelete alatt áll*“ helyett

egyházkerületünk ezt ohajtja: „*a missiók ügye az egyetemes konvent irányadó főfelügyelete mellett, az illető egyházkerület intéző befolyása alatt áll*“.

Ugyanezen bekezdés végén e kifejezés: „*nevezett egyházkerület e tárgyban a konventnek*“

igy folytattassék s végeztessék: „*s ugyanakkor a testvér-egyházkerületeknek is a missió ügyéről időnként kimerülő jelentést tegyen*“.

b) A 10-ik pontra nézve: az első pont második sorában e helyett, hogy „*a hivatalnokok irányában elbállható panaszokra nézve*“

ez tétessék: „*a saját egyházukban szolgáló lelkészek s tanítók irányában*“.

c) A 16-ik pontban, a lelkészi stóladijának szabályozása az egyházkerületek belügyi dolgai közé tartozónak jeleztetvén;

egyházkerületünk, Kun Bertalan szuperintendens ur elnökle alatt Debreczeni Gábor és Prágay Lajos esperesek, Szathmáry Király Pál, Bódogh Albert és Misley Károly tagokból álló küldöttséget nevezte ki a végett, hogy a helyi viszonyokat és körülményeket tekintetbe vévén, fontolja meg, szükséges-e, lehető és miként lehető a stólaügy szabályozása? jelentéstétele legközelebbi közgyűlésünkre bevérvatván.

d) A 20-ik pontra nézve:

Ezen a konvent *szerkezetét és hatáskörét* tartalmazó pontot következőleg kívánjuk egészben szerkesztetni.

I. Szerkezete.

1. A konvent, a magyarországi reformált egyház összes, t. i. dunamelléki, dunántuli, tiszáninneri, tiszántuli és erdélyi kerületeinek egyetemes képvisellete.
2. Áll összesen 50 tagból, kik közül 10-en, nevezetesen: az 5 egyházkerület világi főgondnokai és püspökei, — az erdélyi egyházkerület világi főgondnokai közül is csupán egy számittatván ide — hivataluknál fogva, 40-en pedig mint az egyházkerületeknek képviselői, titkos szavazat utján, választás szerint, tagjai a konventnek. Mely 40 képviselőből, tekintettel egyfelől a gyülekezetek, másfelől a lelkek számára, esik: 6 a dunamelléki, 6 a dunántuli, 6 a tiszáninneri, 14 a tiszántuli és 8 az erdélyi egyházkerületekre.
3. Az egyházkerületek konventi képviselőiket a fennebbi 2-ik pont szerint, rájuk eső számban fele részben egyházi, fele részben világi tagokból, különben is képviselati alapon álló közgyűléseken 3 évi időtartamra választják, titkos szavazat utján, s azoknak utiköltségéről és napidijairól saját egyházkerületeik gondoskodjanak.
4. A konventi tagok egyházkerületeiktől kötelező utasítást nem kapnak.
5. A konvent az egyházi szervezet többi hatósági közegeinek megfelelőleg kettős, u. m. egyházi és világi elnöklettel bir, s úgy egyházi elnökét a

- püspökök, mint világi elnökét a főgondnokok közül, általános titkos szavazattöbbséggel három évi időtartamra választja.
6. Jegyzőjét is a konvent általános szavazattöbbséggel, titkos szavazattal, 3 évi időtartamra választja.
  7. Az egyetemes egyház pénzeinek mily módoni kezelése fölött, maga által alkotandó szabályzat szerint intézkedik, tekintettel arra, hogy minden kiadás csak konventi határozat folytán, vagy a végrehajtással megbízott elnökség utalványára történjék.
  8. A konvent közgyűlésének ideje és helye esetenként mindenkor a megelőzőt konventi közgyűlésen, vagy annak megbízásából az elnökség által tüzetik ki.

II. Hatásköre.

9. Képviseli a magyar ref. egyházat, mind az állam, mind a többi hitfelekezetek irányában, minden oly ügyben, mely az egyházat egyetemesen érdekli, érintetlenül hagyatván az egyes egyházkerületek autonómiája, annyira, hogy azon kérdések, melyek az egyházkerületek belügyeihez tartoznak, konventi intézkedésnek tárgyát nem képezik.
  10. Az egyház törvényes jogait bárhonnán jövő megtámadás ellen védelmezi.
  11. Intézkedik azon egyes sérelmi ügyekben is, melyeket az egyházkerületek közgyűlései fölterjesztenek.
  12. Örökdi a fölött, hogy az egyház szervezetében és kultuszában az egyöntetűség és a protestáns jelleg megtartassék.
  13. Az összes egyház és tanügy összhangzatos fejlődését vezeti és irányozza, arra nézve az általános elveket megalapítja, az egyes egyházkerületeknek ugy az egyházi, mint iskolai állapotokról betérjesztett jelentései nyomán a leendő szükséges intézkedésekre, az egyházkerületek figyelmét fölhívja, s a tanügy könnyebb kezelése végett egyetemes tanügyi bizottságot alkot, melynek munkálatai felülbirálás végett eleibe terjesztetnek be. Vezeti és irányozza továbbá a missiói ügyeket.
  14. Örökdi azon közpénztárak és alapítványok felett, melyek az egyetemes reformált egyház tulajdonai, akár a hazában, akár a külföldön legyenek azok.
  15. Pénzalapjának erejéhez képest segélyezi azon szegény gyülekezeteket és népiskolákat, melyeknek fentartása az egyetemes egyház érdekéből szükséges.
  16. Közpénztára javára akár önkéntes, akár bizonyos kulcs szerinti adakozásra, a hazai reformált egyház összes hiveit szuperintendentiák útján fölhívhatja, új teher kivetésénél azonban az egyházkerületek beleegyezése megkivántatik.
  17. Intézkedik minden oly közigazgatási, vagy peres ügyben, melyet bármely egyházkerület közgyűlése hozzá fölterjeszt, vagy fellebbez.
  18. A fennebbi 17-ik pont alatt fentartott eset kivételével, hatáskörébe tartozó ügyekben határoz.
- e) A 22-ik pont alatt a domesztikára vonatkozó s a segélyezés tárgyairól szóló második bekezdésben, ezen kifejezés után: „*melyeknek fentartását egyetemesb érdekek követelik.*“

ez tétessék: „*általában minden segélyt igénylő egyházak és iskolák.*“

Ugyanezen pontban az egyházkerületek fölhivatván arra, miszerint tanácskozzanak a felett, mi módon és mily mérvben vélik az önmegadóztatás elvét saját körükben gyakorlatilag kivihetőnek?

E tárgyban leendő véleményadással, a domesztika létesítése tárgyában kinevezett küldöttségünk továbbra is megbizatik, a volt elnök néhai dr. Ferenczy József ur helyett egyházi elnökül: Prágay Lajos alsó-borsodi, s új tagul Fodor Pál abauji esperes urak neveztetvén ki oly meghagyással, hogy e tárgyban véleményes jelentésöket ha a szükség ugy kívánná, időközben, még a legközelebbi gyűlés előtt is szuperintendensi hivatalunkhoz adják be.

f) A 26 ik pontnak, a 27-ik lapon levő 2-ik bekezdésére vonatkozólag, mely szerint azon ohajtás fejeztetik ki, hogy az egyetemes ref. egyház épen azon indoknál fogva, a melyből tanítóképezdét tart, nevezetesen, hogy a maga elvei szerint adja meg a képzést azoknak, a kikre középtanodáiban az ifjuság nevelését és oktatását bizni kívánja, egy kellően szervezendő gimnáziumi tanárképezdét állítson, és ezen tanárképezdére épenugy mint a gimnáziumokra nézve, a törvény követeléseinek megfelelő berendezés és felszerelés mellett kellene az állam irányában a teljes nyilvánossági jogot megszerzeni, hogy így azon tanárképezdével összekötendő vizsgáló-bizottság, általános érvényű tanári oklevél adására is följogosíttatnék. Mely célból a tanárképezde fölállításának kérdése, véleményezés végett az egyházkerületekhez áttétetik, majd az egyházkerületek véleményeinek alapján fogván a konvent ezen kérdést tüzetesen tárgyalni.

Egyházkerületünk maga részéről a tanárképezdéknek szükségét elvben elismeri, de szervezését azok nagy fontosságánál fogva s annak megfontolása végett, hogy viszonyaink közt mennyiben lehet egy ily tanárképezde létrehozható? az akadémiák szervezése idejére látja szükségesnek fölhagyni. Ennek kapcsában

g) Bekövetkezettnek tekintetvén az idő, melyben, nehogy az új szervezetében megalakuló egyetemes konvent, egyházkerületünket az akadémiák szervezése ügyében a megkívántató előmunkálatok nélkül találja, ezen előmunkálatok megtételére szükséges intézkedésekről kell gondoskodnia.

E célból egy szakértő bizottság tagjaiul kineveztetnek: Hegedüs László főiskolai aligondnok ur elnöklete alatt: Körössy István, Fejes István, Mocsáry Lajos és Kovács Károly urak. Valamint fölhivatik a főiskolai akadémiai és gimnáziumi tanári kar, hogy kebeléből minden szakból e bizottsághoz két-két tagot választván: az ekként megalakult bizottság, az akadémiák szervezésére vonatkozó előmunkálatokat, véleményes javaslatokat mielőbb elkészítvén: szuperintendensi hivatalunkhoz még a folyó évi ősz folytán adja be, hogy e munkálat felülvizsgálat végett, még a középtanodák rendezése ügyében folyó évi tavaszi közgyűlésünk jegyzőkönyve 40-ik száma alatt megbízott választmányhoz áttétetvén, az egybegyűlendő egyetemes konvent idejére készen kiállítva lehessen.

28. Az erdélyi reformált anyaszentegyháznak múlt évi augusztus 18—26-ik napjain Kolozsvárt;

a tiszántúli reformált egyházkerületnek folyó 1873-ik évi április 19—23-ik napjain Debrecenben;

a dunamelléki reformált egyházkerületnek folyó évi június 7-ik s több napjain Pesten tartott közgyűlési jegyzőkönyveit; valamint

a tiszántúli reformált egyházkerület statistikai kimutatását az illető szuperintendens urak egyházkerületünknek megküldvén:

Szives köszönettel fogadtattak, s a testvéri figyelem viszonzásul egyházkerületünk jegyzőkönyvei is a testvér-egyházkerületeknek, mint eddig, úgy jövőre is mindenkor időnként megküldetni határozatnak.

29. A fennebb nevezett testvér-egyházkerületeknek hozzánk küldött jegyzőkönyvei közül a tiszántúli reformált egyházkerület 1873-ik évi április hó 19—23-ik napjain Debrecenben tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 78-ik számára vonatkozólag a debreceni egyház *Mélius* vagy *horhi Fuhász Péter*nek, mint egyháza egyik hajdani nagy nevű és érdemű lekipásztornának, s azon egyházkerület püspökének, háromszázados évfordulati ünnepélye alkalmából egy nagyszerű emlékszobrot szándékozván emeltetni: minthogy ennek saját költségén leendő kiállítása, tehetségét, sőt hatáskörét is felülmulná: annak eszközését az egyházkerület gondoskodásának hagyta föl, mely is azon célra évenként gyűjtéseket rendez; de egyszersmind, minthogy a Méliusz nagyszerű működésének jótékony eredményei az egész magyar

reformált anyaszentegyházra kiterjedtek: tehát a testvér-egyházkerületeket is e célra hasongyűjtések rendezésére kéri föl.

Egyházkerületünk a nagynevű és érdemű egyházi férfi emléke iránti kegyeletből, kinek a hazai reformált egyház ügyei körül, ama küzdelmes korban szerzett halhatlan érdemei kétségkívül legragyo-
góbb fénypontjait képezik egyházunk történelmének, a tiszántúli testvér-egyházkerület által célbavett emlék fölállításához maga részé-
ről is szíves készséggel járul. Ehez képest utasítatnak az egyház-
megyék esperesei, hogy e célra a legközelebbi egyházlátogatás alkal-
mával, úgy az egyházak, mint az egyesek kegyeletes adakozásra
hivassanak föl, s adományok gyűjtessenek.

30. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 149. száma alatt, Székely Károly lövő-petrii tanítónak erkölcstelen magaviselete miatt, hivatalától egyházmegyeileg véglegesen történt fölfüggesztését helybenhagyta, azt a testvér-egyházkerületeknek és egyházmegyéknek tudomására juttatja.

Köztudomásul szolgál.

31. Hajnal Ábel békés-bánáti ref. esperes, a *kun-ágolai* csekély számuk miatt igen gyenge erejű, s iskolát és templomot építeni szándékozó ref. hitrokonok segí-
lyezésére kéri fel szuperintendensi hivatalunkat, úgy hogy az általa küldött 10
darab kérő ívet egyházkerületünk népesebb egyházaiba eljuttatni, s az ottani elő-
járóság megbízható küldöttei által vagyonosabb hitrokoninknál segílyt gyűjteni
szíveskedjék.

Ezen ivek szintén az esperes urakhoz kiküldetni határozottak,
azon utasítással, hogy azokra az általuk legjobban ismert helyi és
egyéni viszonyokhoz képest belátásuk szerint, minél nagyobb siker-
rel segílyt gyűjteni igyekezzenek.

32. Az abauji egyházmegye folyó évi szept. 8., 9-ik napjain Göncön tartott
közgyűlése jegyzőkönyvének 4-ik száma alatt, a megürült egyházmegyei főjegyzői
hivatalra Mészáros József, eddigi aljegyzőnek megválasztatását tudatván:

Tudomásul szolgál.

33. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyvének 3. száma alatt
előterjesztvén, miszerint az 1872-ik évi július havában Sárospatakon tartott egyház-
kerületi közgyűlés 29-ik számu azon határozata, hogy a tanítói változások ideje
Szent-György napról Szent-Mihály napra, vagyis tavaszról őszi tetessék által, az
azzal összefüggő számos nehézségek miatt eleget tenni nem lehet, s tekintetbe
vévén azon határozat ellen minden oldalról úgy az egyházak, mint a tanítói kar
részéről hangosan nyilatkozó ellenszenvet, kéri a tanítói tavaszi változásoknak az
eddigi gyakorlat szerinti visszaállítását. Ugy szintén

34. A felsőborsodi egyházmegye is folyó évi szept. 2-án Hegymegen tar-
tott közgyűlése jegyzőkönyvének 13. száma alatt ugyanezt kérelmezvén:

Egyházkerületünk a tanítóképezdei ifjaknak a tanítói állomásokra
könnyebben lehető behelyezése szempontjából, meg lévén győződve
az őszi változatok célirányosabb voltáról, valamint arról is, hogy
csak a kezdet jár némi kis nehézséggel, de az a gyakorlat folytán
idővel el fog enyészni, ez ügyet illetőleg annyival is inkább, mert
azon indokok, melyek ezen határozatra birták, mindezideig alapnél-
külieknek nem bizonyultak be, legujabb határozata mellett marad.

35. Ugyancsak az abauji egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyvének 87.
száma alatt fölterjesztvén a csenyéteni egyház papi díjlevelet s kimutatván azt,
hogy a díjlevél a legutóbbi szervezet szerint a 400 frt. díjminimumot megüti, de
annak is tekintetbe vétele mellett, hogy ezen egyház a távolság miatt más egy-
házhoz alkalmasan nem is csatolható, papi állomását meghagyta és az arra tör-

vényszerűen megválasztott Tatár Mihály, eddigi helyettes lelkészt rendes lelkészül megerősítette.

Helybenhagyó tudomásul vétetvén, a papi díjlevél megerősítetik, s levéltárunkba letétetni határoztatik.

36. Ugyanazon egyházmegye azon közgyűlése jegyzőkönyvének 24. száma alatt bemutatván 3 példányban a kis-kinizsi egyház tanítói díjlevelét:

Megerősítettett, s egy példánya levéltárunkba letétetni, másik két példánya pedig az illető egyházmegyének visszaküldetni határozatott.

37. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyvének 96. szám alatt kelt határozatával fölterjesztetnek Kállay Miklós bereti lelkész fellebbezése folytán a szendi lelkészi földek után fizetendő adómennyiség ki által leendő viselése tárgyában kelt ügyiratok.

Miután a bemutatott lelkészi díjlevélben azon körülmény, hogy a lelkészi földek után járó adót a lelkész tartoznék viselni, egy szóval sincs említésbe hozva, — miután a lelkész nemcsak fellebbezésében, hanem az egyházmegyei küldöttség előtt is határozottan oda nyilatkozott, hogy ő azon adófizetést soha el nem fogadta, s a panaszkodó egyház e részben semmi később létre jött egyezséget felmutatni nem bír; s miután azon körülmény, hogy a tanító díjlevelébe az adókötelezettséget, a panaszlott lelkész sajátkezüleg beigattatta, annak bizonyításául, hogy a lelkészi földek után járó adó pedig a lelkész által lesz teljesítendő, bizonyítékul nem szolgálhat; de figyelembe vétetvén az is, hogy az egyházkerület 1870-ik évi tavaszi közgyűlésében 38-ik szám alatt kelt határozata értelmében a lelkész, egyezés hiányában a tagosítás előtti földmennyiség után adófizetésre nem kötelezhető; végre, mivel nincs igazolva, hogy a szendi lelkész, tagosítás folytán az azelőtt használt földmennyiségnél nagyobb kiterjedésű föld haszonélvezetbe lépett volna: mindezeknek alapján az abauji egyházmegye 1872-ik évi augusztus 20., 21-ik napjain Göncön tartott közgyűlése 39-ik szám alatt kelt azon intézkedése, mely szerint kimondatott, hogy hivataloskodása idejét illetőleg, a lelkészi földek után járó adófizetés Kállay Miklós lelkészt illeti, feloldatván, a nevezett lelkész az adó kötelezettsége alól fölmentetett. Miről folyamodó és az abauji egyházmegye is, az iratok visszaküldésével értesítettik.

38. Ugyanazon egyházmegye azon gyűléséből a felső-dopszai egyház tanítója Szunyoghy Atila ellenében letárgyalt panaszos ügyét fölterjeszti. Ezzel kapcsolatban

Felolvasatott Szunyoghy Atila fellebbezési folyamodványa az abauji egyházmegye azon folyó évi április hó 2—4-ik napjain tartott közgyűlésben hozott ítélete ellenében, mely szerint nevezett dopszai tanító, tanítói állomásától azonnal, s tanítói hivatalától végleg megfosztatni rendeltetett.

Jóllehet az egyházmegyei ítéletben felhozott és kellően bizonyított vádak oly természetűek, hogy azoknak alapján az egyházmegye ítéletének, az egyházkerületi közgyűlés helyeslésével kellett találkoznia; mindazonáltal tekintve panaszlott tanító 23 éves ifju korát és azt, hogy tanítói képzettségének is némi jeleit tanusította: nehogy előtte a megjavulás utja elzárassék, és mivel időközben a nevezett, mint a felsőborsodi egyházmegye folyó évi szeptember 2-án Hegyemen tartott közgyűléséből fölterjesztett névjegyzékből kitűnik, a többször nevezett Szunyoghy Atila, Finke községébe tanítónak meg is választott; az egyházkerületi közgyűlés nem ellenzi, hogy a nevezett ezen állomását csupán ideiglenes minőségben elfoglalhassa, a felsőborsodi esperes ur pedig fölhivatik, hogy a nevezett hivatalos működését kellő őrszemmél kísérje, s az első visszaélés vagy hivatalos hanyagság esetében, hivatalától azonnal mozdítsa el.

39. Ugyanazon egyházmegye azon gyűléséből, az alsó- és felső-szendi lelkeszi díjlevelet fölterjeszti.

Megőrzés végett levéltárba tétetni határoztatik.

40. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyve 35. száma alatt alpári születésű és lakos Kovács Lajos nevű siketnéma gyermeknek, a váci siketnémák intézetébe leendő fölvetetése kieszközlését kérvén:

Szuperintendens ur megbízott, hogy nevezett gyermeknek azon intézetbe a b. e. Horváth Mária által, egyházkerületünk javára alapított helyre leendő fölvetetése tárgyában a szükséges lépéseket tegye meg.

41. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyvének 28. száma alatti fölterjesztésében felhívja egyházkerületünk figyelmét, hogy a jelen terméketlen év, s ebből egyházi hivatalnokainkra sulyosodható különös szükség lehető enyhítéséről eleve gondoskodnék.

Egyházkerületünk már e fölterjesztés vétele előtt megadta az utasítást az államsegélyosztó bizottmánynak is s szuperintendens urat megbízta, hogy időközben különös tekintetet érdemlő szükségek enyhítésére, az illető esperesi hivatalok ajánlatával ellátott kérelmezőknek legjobb belátása szerint rendelkezés alatt állható egyik, vagy másik tárból utalványozhasson.

42. Ugyanazon egyházmegye azon közgyűlése jegyzőkönyvének 22. száma alatti határozatában, a mérai iskolát építő egyháznak abbéli kérelmét pártolólág terjeszti egyházkerületünk elé, miszerint engedtetnék meg, hogy a jelenleg teljesen alkalmatlan helyiség helyett, a célnak megfelelő ugynevezett Vitéz Viktorféle beltelket csere utján megszerezhesse, cserébe adván azért a helységen kívül levő példánykertét.

Miután az abauji egyházmegye által e tárgyban kiküldött bizottság jelentése szerint is a kérdéses belsőség csak ily csere utján szerezhető meg, s ezen csere az egyházra nézve nemcsak célszerű és jutányosnak állittatik, de alkalmatlan helyen levő példánykertje pótlásául, a tornászati gyakorlatok tanítására is kiadja az alkalmas területet, egyházkerületünk a mérai egyház által célba vett ezen cserét készséggel jóváhagyja s megerősíti.

43. Ugyanazon egyházmegye azon közgyűlése jegyzőkönyvének 14-ik száma alatti határozatában, a szászfai tűz által minden épületeitől megfosztatott egyházat, annak lelkészét s tanítóját államsegélybeni részeltetésre, az egyházat különösen 1000 frt. kölcsön megnyerhetésére s házankénti segélygyűjthetés megrendelésére ajánlja.

Az államsegély és 1000 frt. kölcsön tárgya a pénzügyi választmányhoz utasittatván, a házankénti segélygyűjthetés végett szuperintendens ur megbízatik, hogy azt a szokott hivatalos uton eszközölje..

44. A felsőborsodi egyházmegyéből Putnoky Mihály nyomári tanító, hivatkozván az egyházkerület 1872-ik év július hó 8, 9-ik napján Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 20. száma alatt kelt határozatára, s ezzel szemben a felsőborsodi egyházmegyének, a Szent-Mihály napkor helyeikről változó tanítók s utódaik között a jövedelem megosztását tárgyzó végzésére, mely szerint a tavaszi terményekből, ugymint szénából, árpából, zabból, tengeriből, sarjuból és vékás élet fizetésből, sőt még a tandíjból is a távozó tanítót csak egyharmadrész illesse, két harmadrész pedig az ujonnan belépő tanító számára hagyassék föl, kéri a maga és tanítótársai nevében, az ebből keletkezhető zsurlódások kikerülése végett, az egyházkerületi fennebb idézett végzésnek megfelelőleg, a tanítók jövedelmi osztózkodására nézve egy igazságos osztálykulcsnak megalapítását.

A fennebbi előterjesztés alkalmából, az egyházkerületi határozat értelmében őszzsel változó tanítók között netalán előállható zsurlódások kikerülése szempontjából állandó szabályul kimondatik, hogy az őszzsel változó tanítót a régi helyén a tavaszvetés, széna és sarjutermeés egészen, az utána jövő tanítót az azon évi őszi vetés szintén egészen illeti, az egyház tagjaitól s iskolai növendékektől fizettetni szokott termény és készpénz dijjövedelem pedig az elmenő és új tanító közt, a szolgálat idejének arányában osztatik meg.

45. Ugyancsak a felsőborsodi egyházmegye fölterjeszti jóváhagyás végett, a folyó évi apr. 17, 18-ik napjain Meszesen tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 41. jegyzőkönyvi szám alatt hozott, s a zilizi egyház által ide föllebbezett s megváltoztatni kért azon határozatát, miszerint az ottani $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{8}$ -ad telkes gazdákat abbéli kérelmőktől, hogy az egyházi közmunkákra az egyháztagok birtokaránylag köteleztessenek, elmozdítottak, világosan kimondván, hogy minden igavonó marhával biró külön fizető családfő egyenlő arányban tartozik a közmunkát viselni.

A közmunkák terhének birtokaránylagos viselése a gyakorlatban kivihetetlen lévén, az egyházmegye ez ügyben hozott méltányos határozata helybenhagyatik, s megerősittetik.

46. Ugyanazon egyházmegye tanképesítő bizottságának Hegymegen, folyó évi szept. 1-én végbe vitt működéséről szóló jegyzőkönyvét bemutatván. E szerint *Vizsga nélkül, a tanítói oklevéllel ellátandóknak* találtattak ez alkalommal: *Sipos László, Fejes Albert, Szilágyi János, Csabay Lajos, Rácz Béla és Gaál József*, mint az 1868-ki népiskolai törvény életbelépte előtt már megerősített, s a hivatolt törvény XXXVIII. cikk 133-ik §-a értelmében és az egyházmegyei hatóság által igazolt tanítói képzettségük alapján vizsga alól fölmentett régi rendes tanítók.

Vizsgát állottak s ennek alapján tanítói oklevelet nyertek: *Hollós János, Kotta Károly és Láczy Dániel* tanítók, úgy az írásbeli, mint a szóbeli vizsgából, mind hárman *dicseretes* osztályzattal.

Szunyoghy Atilla finkei tanító, tanképesítettségét az abauji egyházmegyétől hozott bizonyítvánnyal igazolván, tanítói oklevelet nyert.

Ezen egyházmegyében a sajó-szentpéteri és hegymegi tanképesítési bizottmányi ülések alkalmával, a hivatalban lévő tanítók közül eddigelé összesen 44-en láttattak el tanítói oklevéllel.

Ezen jegyzőkönyvi értesítés helyeslő tudomásul vétetik, s ennek alkalmából:

47. A mennyiben az egyházmegyékből hasonló jelentések legnagyobb részben hiányzanak:

Utasittatnak az illető egyházmegyék, hogy a tanképesítő vizsgákat mielőbb tartsák meg, s azokról részletes jelentéseiket jövő gyűlésünkre terjeszszék föl; a tanképesítő bizottságok jövőre is időnként pontos eljárásra utasittatván.

48. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyvének 14-ik száma alatt a zilizi egyház lelkészének Szabó Jánosnak halálát a szükösi pénztár érdekében jelentvén:

Ezzel kapcsolatosan olvastatott Szabó Borbálának, az elhunyt lelkész édes anyjának az iránti folyamodványa, hogy tekintetbe véve 70 éves agg korát, s fia halála következtében történt siralmas elhagyatottságát, de tekintve továbbá azt is, hogy a jelen évi élettermés szegénysége, melyben még elhunyt fia szolgálata után, mint annak egyedüli örököse részesül, nagyon csekély értékre szállítja le a különben is szük papi jövedelmet, a felsőborsodi egyházmegye által a szükösi pénztár részére szabályszerűleg ítélt egyharmadrész jövedelem, az ő részére engedélyeztetnék.

A jelentés tudomásul vétetvén, a mennyiben a lelkészi jövedelemnek ez esetben a szükösi pénztárt illető része iránt teendő intézkedés az illető egyházmegye dolga, figyelmébe ajánltatik az egyház-

megyének, hogy tekintetbe vétetvén az agg édesanyjának magára hagyatottságá, nehéz és sanyaru helyzete, a papi összes évi jövedelemnek a szükösi pénztárt illető egyharmadának felerésze az esedező anyának engedélyeztetett, mely tehát részére ekként kiadandó, a jövedelem többi része pedig a rendszabályok értelmében meghatározott módon, illetőség szerint rendeltetésére fordítandó.

49. Ugyanazon egyházmegye a mult 1872-ik évi szept. 10-én Nyekésenben tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 5-ik száma alatt, a felső-kelecseni lelkészt illető erdő eladása tárgyában hozott azon határozatát, mely szerint a szóban forgó erdő 1390 forintért elárusíttatni, s a bejövendő összeg kamatozás végett takarékpénztárba helyezetteti rendeltetik, megerősítés végett bemutatja.

Tekintve a fölhivott határozatban az elősorolt fontos indokokat, az egyházmegye említett határozata ezennel megerősített.

50. Ugyanazon egyházmegye folyó évi szept. 2-án, Hegymegen tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 16. száma alatti határozatában, a főiskolai növendékek ünnepekre kibocsátása tárgyában azt nyilatkoztatja, miszerint csatlakozván a gömöri egyházmegye javaslatához, a régi szokást továbbra is fentartatni kívánja.

Tudomásul vétetett.

51. Az alsóborsodi egyházmegye folyó évi ápril hó 2., 3-ik napjain Miskolcon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 5. száma alatt arra hívja föl egyházkerületünket, hogy tekintve azt, miszerint a papi özvegyek és árvák kegydíjára vonatkozó azon szabály, hogy kegyévben csak az egyházi év utófelében elhaló lelkészek özvegyei s árvái részesíthetők, az osztó igazság és méltányosság kivánalmaival nem lévén kellő összhangba hozható, gondoskodnék oly kulcs föllelhetéséről, mely az osztó igazságot föltalálván, az özvegyek s árvák minden időben méltányos jótéteményezhetését lehetővé akként tegye, miszerint az év bármelyik havában elhaló lelkész özvegye s árvája, egy évi jövedelem felét kegydíjképen biztosítottnak láthassa.

Ez indítvány kellő megfontolás s véleményezés végett, az egyházkerületi pénzügyi bizottsághoz tétetik át, jelentése legközelebb bevértván.

52. Ugyanazon egyházmegye folyó évi szept. 3-án Harsányban tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 15. száma alatt az ábrányi lelkészválasztás alkalmából, hol a megválasztott Ágoston Sándor segédlelkészt a fenforgó körülményeknél fogva megerősítette ugyan, de mindemellett is kéri lelkészválasztási törvényeinknek revisióját, s módosítását azon pontoknak, miknek életrevalósága ellen a gyakorlat hangosan kiált.

Az egyházkerület épen most, midőn reményli, hogy az újból szervezkedő egyetemes konvent, az általa szükségeseknek vélt egyházi reform kérdések sorába a lelkészválasztási szabályok lehető módosításának kérdését is valószínűleg beölelendí, nem látván halaszthatatlannak az eddigi lelkészválasztási szabályok revisióját, addig mig ez ügyben konventileg egyetemes megállapodás nem történik, az eddigi gyakorlat mellett marad.

53. Ugyanazon egyházmegye folyó évi április 2-kán Miskolcon tartott közgyűlése 39. számú határozatában, a noszvalyi egyház abbéli kérelmét, hogy szőlőjét eladhassa, pártolólág terjeszti egyházkerületünk elé.

A fölterjesztésben kifejtett indokok alapján, a noszvalyi egyház eladásra szánt szőlőbirtokának eladathatása megengedtetik.

54. Ugyanazon egyházmegye azon közgyűlése jegyzőkönyvének 7-ik számú határozatában, pártoló ajánlattal terjesztvén föl az ároktői egyház abbéli kérelmét, hogy eddig három éves tanítóságát megszüntetvén, a sárospataki tanító-képezdeből tanítót hozván s azt három év alatt kipróbálván, ha vele meg lesz elégedve, állandósíthassa.

Miután az egyházmegyei fölterjesztés szerint az egyházmegyének hivatalos tudomása van arról, hogy a tanítói hivatal állandósíthatására megkivántató lakhely s melléképületek készen és jó rendben vannak, egyházkerületünk belenyugszik, hogy az ároktői egyház tanítóságát alkalmas és szakképzett egyénnel betöltvén: azt, ha jónak látja, állandósíthassa.

55. Ugyanazon egyházmegye harsányi gyűléséből azon indítványt terjeszti föl, hogy az egyház és iskolák látogatási ideje május havára tétetnék; továbbá, hogy az egyházlátogatások alkalmával a pénzügy a közigazgatási ügytől elkülönítettvén: e helyett az egyes egyházak utasítatnak, hogy a tőlük várható segélyt és követelhető összegeket, záros határidő alatt, az illető egyházmegyei pénztárakhoz szolgáltatnak be.

Egyházkerületünk a fölterjesztésben említett indokokat nem találja elegendőknek arra, hogy régi gyakorlatán jelen körülményeink között változtasson.

56. Ugyanazon egyházmegye azon közgyűlése 4-ik szám alatti határozatában a miskolci egyháznak a Sashegyen fekvő s tapasztalás szerint hasznot nem hajtó szőlőjének eladathatását tárgyazó kérelmét pártoló ajánlattal terjesztvén föl:

Egyházkerületünk a miskolci egyháznak megengedi, hogy a kérdés alatti szőlőt eladhassa, azon föltétellel, hogy az eladási árból befolyó összeget az egyház javára tőkésítse.

57. A tornai egyházmegye folyó évi április 21-ik, 22-ik napjain Égerszögön tartott közgyűlése jegyzőkönyve 19-ik száma alatt a görgői állandósíttatni kívánt tanítóság díjlevelét 3 példányban beterjesztvén, egyszersmind biztosítja egyházkerületünket, hogy a görgői egyház a tanítóság állandósításának minden kellékeivel bir, s ezért annak állandósíttatását megengedtetni kéri.

A mennyiben a nevezett egyház, az állandósítás kellékeinek az egyházmegye bizonyítása szerint birtokában van: tanítói állomásának állandósítása megengedtetik, s díjlevele megerősítettvén: annak egy példánya az egyházkerületi levéltárba letéttetni, másik két példánya pedig az illető egyházmegye és egyház részére visszaküldetni határoztatik.

58. Ugyanazon egyházmegye folyó évi szeptember 8., 9-ik napjain Komjántiban tartott közgyűlése jegyzőkönyve 20. száma alatt, a perkupai egyház javított díjlevelét 3 példányban megerősítés végett fölterjesztvén:

Megerősítettik, s egy példány levéltárunkba letéttetni, a másik két példány pedig az illető egyházmegye és egyház részére használat végett visszaküldetni határoztatik.

59. Az unghi egyházmegye folyó évi szept. 2-ik napján Záhonyban tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 6-ik száma alatt előterjesztvén, hogy a testvér-egyházmegyék, sőt kerületek kebeléből másba átmenő tanítók bizonylataiban épen a leglényegesebb, az erkölcsiség nem is említettik, mi miatt az egyházak szabad választása folytán e hivatalra gyakran érdemetlen, s azt erkölcsi rossz magukviselésével mélyen lealázó egyének alkalmaztatnak, kéri az egyházkerületet, hogy e tekintetben óvó intézkedésekről gondoskodjék.

Az unghi egyházmegye kívánsága méltányosnak találtatván, az egyházmegyék s illetőleg az esperes urak oda utasítatnak, hogy a kebelökből más egyházmegyébe, vagy kerületbe távozó tanítók részére kiadandó bizonylataikban, azoknak erkölcsi magukviselését, jellemrajzukat s főleg eltávozásuk indokait mindenkor körülményesen írják le, s hogy az oly tanítókat, kik ily kellékekkel bíró bizonyítványokat nem mutathatnak elő, egyházmegyéikben hivatalra alkalmaztatni ne engedjék.

60. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése jegyzőkönyvének 9. száma alatti határozatában Cseszko József nyugalmazott tanító, élete fogytáig állandó évi segélyben leendő részeltetését tárgyazó kérelmét terjeszti föl.

Különös tekintettel folyamodó agg korára, részére a szükösi tárból évenkénti rendes jótéteményül 15 frt. határozott adatni.

61. Ugyanazon egyházmegye azon gyűlése 14., 15. számú határozataiban, a *nagy-szelmenci, pinkóci és keresztli* egyházak belhivatalnokaik földadójának fizetése fedezésére, egyházkerületünk valamelyik pénztárából segélyt kér.

Miután a fölterjesztő egyházmegye többi egyházmegyéink közt a legkedvezőbb anyagi helyzetben van, s mint ilyen, e célra magánál egyházkerületünkénél is több alappal rendelkezik; egyházkerületünk a legjobb akarattal sem teljesítheti az ungi egyházmegye által tömegesen fölterjesztett segélyezéseket, sőt ez ügyben is a segélyezést magától a fölterjesztő egyházmegyétől várván: azon óhajának ad kifejezést, hogy a rendelkezése alatt álló pénzalapból kiválóan az iskolák érdekeit igyekezzék gyámolítani.

62. Ugyanazon egyházmegye folyó évi március 18., 19-ik napjain Salamonban tartott közgyűléséből az adóügynek a lelkészek és egyházak között keletkezett kellemetlenségek kikerülése, illetve a már létezőknek megszüntetése végett, a magyar királyi minisztériumot megkerestetni kéri, hogy a lelkész és tanítói földadóknak az egyházak általi fizetését oly módon méltóztassék elrendelni és végrehajtani, hogy az annak folytán fölmerülhető zsurlódások kikerültesse.

Bár ohajtaná az egyházkerületi közgyűlés, az adók kérdéséből fölmerülő sok kellemetlenséget és bonyodalmakat, gyökeres intézkedés által véglegesen megszüntetni; a fennálló viszonyok közt azonban nem áll hatalmában más intézkedéseket tenni, mint az e részben korábban hozott, s a magyar királyi minisztérium által is elfogadott határozata pontos követését a fent említett egyházmegye figyelmébe újabb is ajánlani.

63. A néhai boldogemlékü Pálóczi Horváth Mária és Simon alapítványi tőkéje és kamatainak az unghi reformált egyházak, lelkészek és iskolatanítók közt évenkénti kiosztásáról az 1869. évtől 1873-ig terjedő kimutatás ugyancsak az unghi egyházmegye által előterjesztetvén:

Miután a beadott kimutatás csupán az egyének közötti kiosztás eredményét tünteti elő, a nélkül, hogy egyszersmind az is kimutatnák, hogy a jelölt kegyes alapítványból mi jövedelme volt az egyházmegyének, s miután az egyházkerület ezen összegekről szóló számadásokat illetőleg, nemcsak betekinteni, de esetleg azt ellenőrizni is hivatva van: a beadott kimutatást kielégítőnek nem találhatván, utasítatik az unghi egyházmegye, hogy jövő tavaszi közgyűlésünkre szabályosan vezetett számadását terjeszse föl.

64. Ugyanazon egyházmegye záhonyi gyűléséből a legközelebb Budapesten tartott konvent jegyzőkönyvének 20-ik §-ában a konvent szervezetére vonatkozó határozata tárgyában véleményét előterjeszti.

Miután e tárgyban jelen jegyzőkönyv fennebbi 27-ik pontjában, az egyházkerület e tárgyra vonatkozólag saját véleményét kinyilatkoztatta, újabb intézkedésnek szüksége nem forog fenn.

65. Az alsózempléni egyházmegye folyó évi augusztus 27-ik napján Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 2-ik száma alatt előterjesztvén, hogy az egyházakban előforduló rendetlen vagyonkezelés esetei azon régiebb egyházmegyei határozat megújítását szükségelvén, miszerint minden egyházban leltár készíttessék, melybe minden egyházi s iskolai ingó és ingatlan vagyonok a legnagyobb pontossággal jegyeztessenek be; kéri az egyházkerületet, hogy e célnak megfelelő rovatos ivenk készítését egyöntetűség kedvéért eszközölje, s úgy ez

íránt, mint az egyházak belhivatalnokai díjleveleinek az egyházlátogatás alkalmával történendő gondos átnézése és hitelesítése iránt általánosan intézkedjék.

A domesztika ügye előkészítése tekintetéből az érintett célnak megfelelő ilyenmü rovatos ívek korábbi határozat értelmében, már eddig is lévén kiállítva és alkalmazva: e tekintetben újabb intézkedésekre nincs szükség.

66. Ugyanazon egyházmegye folyó évi március 25-ik napján Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 38-ik pontja értelmében, a nagy-rozvágyi tanítón követett ártéradó hátrálék tárgyában a helyszinén eszközlött küldöttségi eljárásról szóló jelentést, intézkedés céljából fölterjeszti.

Bár nem oszthatja az egyházkerület azon előterjesztett körülmény fölötti véleményyt, hogy a jövő rovására a jelen felettébb megterhelve legyen, s ez alkalomból, hasonló panaszok kikerülése tekintetéből is kimondja az egyházkerület, hogy miután az oly nemü s nagyobb tőkebefizetést igénylő kiadások, melyek leginkább a jövő érdekéből tételnek: jogilag, kizárólag az illető fekvőség tulajdonosát terhelik. S miután a lelkészek és tanítók a hivatalukhoz javadalmul tartozó fekvőségeknek csak haszonélvezői és nem egyszersmind tulajdonosai is: az ily kiadásokat kizárólag az illető egyházak kötelesek viselni; ebből kiindulva, az előterjesztett panaszos ügynél sem tarthatja a méltányossággal és osztó igazsággal összeegyeztethetőnek, hogy a nagy-rozvágyi tanító, a tiszaszabályozási költségek legnagyobb részét viselje akkor, midőn ezen munkálatok leginkább a későbbi idők érdekében teljesíttetnek.

A mennyiben azonban a beterjesztett ügyiratokból nem tűnik ki, hogy az ezen szabályozási költségek fejében lefoglalt 13 holdnyi terület haszonélvezete a nevezett tanító díjlevelébe be van igtatva, ezen körülmény biztos jelezése nélkül pedig a fennforgó panaszos ügy alaposan meg nem vizsgálható, ezen hiány pótlása céljából a a felterjesztett ügyiratok az alsözempléni egyházmegyének visszaküldetni határozattak.

67. Ugyanazon egyházmegye esperese Körössy István ur, a kaki egyház által bemutatott azon jegyzőkönyvet, mely szerint a kaki egyház iskoláját közös iskolának átengedni hajlandó, fölterjesztvén:

A bemutatott jegyzőkönyvi jelentés, mely szerint a nevezett egyház iskoláját községi iskolának átengedni hajlandó, azon megjegyzéssel veszi az egyházkerület tudomásul, hogy az iskolák átengedésénél azon korábbi határozat, hogy az egyház minden a tanítói hivatalhoz kötött javadalmazását, jövőre a cultus célokból fölmerülő kiadásai fedezésére tartsa vissza.

68. Ugyanazon egyházmegye esperese azon egyházmegyében a tanfelügyelőség által megintett egyházak közül a *szentesi, zombori, csanárosi és berzseki* iskolák ügyében hivatalos jelentését beadván:

Tudomásul vétetett.

69. Felsőzempléni esperes Laky András ur a folyó évi tavaszi közgyűlés 52-ik száma alatt kelt határozatához képest a gercselyi és legényei iskolák állapotról jelentését előterjesztvén: értesíti, hogy a gercselyi egyház felekezeti iskoláját fentartani képtelen, s azt községi iskolává szándékozik átalakítani; a legényei egyház azonban iskoláját a törvény kívánalmainak megfelelőleg fogja átalakítani és felekezeti jellegét fentartani el van határozva.

Erre nézve is a fennebbi 67-ik szám alatti határozat szolgáló irányadóul.

70. Ugyanazon egyházmegyéből a magyar-izségi egyháztanács tagjai az iránt folyamodnak, hogy Egyed István Szürnyegre meghivatott, e meghívást elfo-

gadott s a felsőzempléni egyházmegye által ily minőségben megerősített tanítójuk változása tárgyában azon egyházmegyének 1873. augusztus 28-án, 18-ik szám alatt hozott határozata nevezett tanító családi körülményeinek tekintetbe vétele mellett egyházkerületünk által megváltoztatván, annak az izségi egyházban továbbra is maradhatása engedtetnék meg.

Noha az illető egyházmegye egyházkerületünk véleménye szerint is helyes következetességgel hozta határozatát; mindazáltal úgy a magyar-izségi egyháztagek, mint Egyed István tanító folyamodványaikban felhozott körülményekből kitűnően az, hogy a célszerűség és helyi érdekek nevezett tanítónak régi helyén maradását javasolják, s ez által az illető egyházmegye kebelében is érdeksérülés nem történik: megengedtetik, hogy Egyed István izségi tanítói hivatalában továbbra is megmaradjon.

71. A gömöri egyházmegye 1873. szeptember 9-én Bátkában tartott közgyűléséből a lekenyei helvét és ágostai hitvallású hívek között a közös egyháztartásra már régóta óhajtott, s többszöri meghiusulás után újra munkába vett, s most létrejött szerződést megerősítés végett fölterjesztvén:

A szerződés pontjai egész terjedelemben fölolvastattak, s helybenhagyattak. Egyházkerületünk az egész egyezséget, mint a két testvérfelekezet közötti közeledés és egyetértés szép példányát, kész örömmel megerősíti, a szerződés értelmében az ágostai hívek által készpénzben lefizettetni rendelt 1000 o. é. frtot kezelése alá veszi, s azt világi pénztárnoka által külön címen kezelteti; annak kamatját minden évben saját egyházlátogatói hivatala útján a lekenyei gyülekezet előljáróságának megküldi, azon óhajtasát fejezván ki, hogy annak fele mindenkor a tanító fizetése javadalmazására fordíttassék. Ezekről a lekenyei előljáróság s a tiszai ágostai hitvallású egyházkerület jegyzőkönyvi kivonaton értesíttetni rendeltetvén.

72. Ugyanazon egyházmegye azon közgyűlése jegyzőkönyvének 92. száma alatt az ujfalusi templomot építő leányegyház, házankénti kéregethetési engedély eszközését kérő folyamodványát pártolólág terjesztvén föl.

Szuperintendens ur megbizatik, hogy azt a szokott hivatalos uton eszközölje.

73. A felsőborsodi egyházmegye folyó évi szept. 10-én Nyekésenben tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 33. száma alatt Rozgonyi József ivánkai lelkész azon sérelmes panaszát terjeszté föl, miszerint Hegedüs Mihály bánhorváti római kath. plebános, Zabari Jánost, az ivánkai egyház hívét, minden hirdetésről szóló bizonyítvány és keresztlevél nélkül, mult évi május 7-én ugyancsak ivánkai lakos Bodnár Mária római kath. nővel összeeskette. Valamint

74. Az alsózempléni egyházmegye folyó évi március 25., 26-ik napjain Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 44. száma alatt Bagdy István visi lelkész azon panaszát terjeszti föl orvoslás végett, miszerint Bodnár József bodrogkereszturi római kath. plebános, Kobza János szegi-longi római kath. özvegy férfit, visi lakos Juhász Anna ref. vallású özvegy nővel folyó évi február 25-én a törvényes háromszori kihirdetés letelte előtt, minden bizonyítvány nélkül összeeskette. Továbbá

75. Kody Benő alsóborsodi ládházi lelkész szintén panaszolja, hogy Kucskó Mihály görömbölyi görög katolikus lelkész, Lukács Pálnő, született Balogh Borbálának, mint az ő egyházához tartozó ref. anyának leányát illetéktelenül megkeresztelte, és arról sem a keresztelési értesítő bizonyítványt illetékes bejegyzés végett, sem a keresztelési palástdíjt megküldeni nem akarta. Ugy szintén

76. A felsőzempléni egyházmegye folyó évi aug. 28-án Nagy-Ráskán tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 19-ik száma alatt fölterjesztetik Böszörményi Károly

málcai lelkész hivatalos jelentése, mely szerint Mikovszky János falkusi görög kath. lelkész, Koscsov József kácsándi lakos görög kath. vallásu jegyeseket, háromszori hirdetésről szóló bizonyítvány nélkül megeskette.

Korábban hozott ebbeli rendszabályaink értelmében, mint minden ily nemű, ugy a fennebbi négy rendbeli vallásos sérelmi esetekre nézve utasítottak az illető egyházmegyék segédgondnokai külön-külön, hogy az azokat elkövetett s fennebb megnevezett római és görög katolikus lelkészeket az országos törvények megsértéséért, saját nevök alatt az egyházmegyei ügyvédek által bepereltetvén, a sérelmek orvoslását ellenökben a törvény útján egész erélylyel eszközöljék.

77. A gömör- és tornamegyei tankerületek felügyelőségei, továbbá

78. A zemplénmegyei tanfelügyelő, egyházkerületünk főhatósága alá tartozó több egyházak iskolai hiányos felszereléséről értesítvén, fölhívják szuperintendensi hivatalunkat, hogy tegye meg az intézkedéseket, miként ez iskolák a törvény rendeletei szerint szerveztessenek be.

E részben a szükséges intézkedések szuperintendensi hivatalunk által már korábban megtétetvén, tudomásul vétetett.

79. Az alsóborsodi egyházmegye folyó évi szept. 3-án Harsányban tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 20. száma alatt, a jövő 1874-ik évi sárospataki számvevő küldöttség tagjaiul: Prágay Lajos esperes, Szathmáry Király Pál, Szalay Elek tanácsbíró és Édes Ábrahám főjegyző urak neveztetvén ki.

Tudomásul szolgál.

80. Az egyházmegyékből következő papi és tanítói változások és elhelyezések jelentettek be.

a) Az alsózempléni egyházmegyéből

a *karádi* halál által megürült papi állomásnak Ardey János, tolcsvai helyettes lelkész megválasztatása által lett betöltetése azon értesítés mellett jelentik, hogy az ottani papi díjlevélnek az egyház tagjai által célzott megcsontítását az egyházmegye meg nem engedte. Továbbá a

Bodrog-kereszturi elnéptelenült egyház megürült tanítói állomására, helyettes lelkész: *Sallay Sándor*;

Leleszi előkönyörgővé *Makó János*;

Karádi tanítóvá *Cstkos István*;

Semjéni tanítóvá *Fodor Károly* választattak; a

Szentesi egyház tanítói állomására pedig, képezdei növendék hozhatása megengedett.

b) *Felsőzemplénben* a halál által üresült *zempléni* egyházba: *Szegő Benő* ladmaci helyettes lelkész.

A *hardicsai* változás által üresült egyházba *Hájzer András* szöllőskei lelkész.

c) Az *abauji* egyházmegyében, a *szinyei* egyházba *Budaházy Sámuel* csányi lelkész;

a *kis-kinizsi* egyházba *Baksy Pál*, szurdoki tanító;

felső-dopszai tanítóul *Török Lajos*, képezdei kibocsátott növendék.

d) Az *alsóborsodi* egyházmegyében, az *egerlövdi* halál által megürült papi állomásra *Nagy Ferenc*, hevesi lelkész választattak meg.

e) Az *unghi* egyházmegyében, a *sáros-polyánkai* egyházba, *Füzesstry Bertalan* reviscsei tanító; csak tanítóul:

az *ágteleki* egyházba, *Riczko Dániel* szeretvai tanító;

a *szeretvai* egyházba, *Balog Gábor* ágteleki tanító, csereképen;

a *veskóci* egyházba, *Nyitray László* záhonyi tanító;

a *nagy-geőci* egyházba, *Váczy Sándor* mogyorósi előkönyörgő;

a *bezői* egyházba, az elaggott s nyugalmazott tanító *Cseszko József* helyett, *Záhonyi István* segédtanító helyeztetek be;

a záhonyi, reviscsei anya-, s előkönyörgők nélkül maradt *mogyorósi és botfalvi* leányegyházak pedig, melyeknek tanítói állomásaik alkalmas egyének hiányában be nem tölthettek, oda utasítatnak, hogy tanítói állomásaikat, a képezdéből kihozandó növendékekkel töltsék be. Ugyancsak

81. A felsőborsodi egyházmegye is fölterjeszti a kebelében legközelebb történt tanítói változásokat.

Mely jelentések mellett fölterjesztett változások tudomásul vétetvén, úgy a véglegesen, mint az ideiglenesen behelyezett tanítók, Szunyoghy Atilla kivételével, megerősíttetnek.

82. Olvastatott az egyházkerületi lelkészvizsgáló választmány folyó évi július hó 13., 19-ik napjain Sárospatakon tartott működéséről szóló jegyzőkönyve. Mely szerint:

Az *első* vagyis *bekebelezési* vizsga július 13-ik napján, az írásbeli dolgozat készítésével vette kezdetét, s befejeztetett július 17-ik napján. Az írásbeli dolgozat tárgyául kiadatott e vizsgára jelentkezetteknek: egyházi beszédre a Ján. III. 25—30. versei, *hittani értekezésre* pedig e két tétel, melyek közül szabadon választhaták dolgozatuk tárgyát: *Mi viszonyban van az eredendő bűnről szóló konfesszionális dogma, a christológiához? és kijelentett vallás-e a keresztyén vallás? s ha nem, hátránya-e ez annak?*

A *második* vagyis *lelkészképeségi* vizsga kezdetét vette, szintén az írásbeli dolgozat készítésével július 17-én, s befejeztetett július 19-én. Itt egyházi beszédre szövegül adatott Máté XIII. 33. Egyházzsertartási beszéd tárgyául pedig: *keresztelesi beszéd, vakon született gyermek felett.*

Ezen dolgozatok az illetők által zárt ajtók mögött, kellő felügyelet alatt megiratván, a vizsgáló-bizottság tagjai közt bírálat végett kiosztattak.

Mindkét rendbeli vizsga az egyházkerület által előirt szabályok pontos figyelemben tartása mellett, kellő szigorral véghez menvén, eredménye következő:

Első vagyis bekebelezési vizsgát tettek:

1. Fodor Bertalan tiszánánai volt tanító: *első*,
2. Morvay Ferenc tiszatarjáni volt tanító: *első*,
3. Czike Ferenc végzett theológus: *első*,
4. Mészáros István csáthi volt tanító: *első*,
5. Páricsy József végzett theológus: *első*,
6. Fodor István végzett theológus: *első*,
7. Rozgonyi László végzett theológus: *első*,
8. Zámory Béla végzett theológus: *kitünő*,
9. Súlyom Lajos végzett theológus: *kitünő*,
10. Tóth Lajos végzett theológus: *első*,
11. Molnár Lajos végzett theológus: *kitünő*,
12. Emödy István végzett theológus: *első*,
13. Komjáthy István végzett theológus: *első*,
14. Forgács Endre végzett theológus: *kitünő*,
15. Verebelyi József végzett theológus: *első*,
16. Dóczi Imre végzett theológus: *kitünő*,
17. Gödölley József végzett theológus: *kitünő*,
18. Kovácsy Sándor végzett theológus: *kitünő*,
19. Bodon Barna végzett theológus: *első*,
20. Rigó Lajos végzett theológus: *kitünő*,
21. Kovács Béla végzett theológus: *kitünő*,
22. Kormány Bertalan végzett theológus: *első*,
23. Márczy András végzett theológus: *első*,
24. Nagy Bertalan végzett theológus: *első*,
25. Nagy István végzett theológus: *első*,
26. Dezső Dezső végzett theológus: *kitünő* osztályzattal.

E szerint *első* vagyis bekebelezési vizsgát tettek összesen 26-an, kik közül: 11 *kitűnő*, 15 pedig *első* általános osztályzatot nyert.

A mult 1872-ik évben tartott lelkészi vizsgák alkalmával, az *egyház történelemből* és *symbolicából* javításra utasított Varga János, ugy szintén a hittanból és apologeticából pótvizsgára utalt Üveges Dániel végzett theológusok pótvizsgájukat jelen alkalommal *jó* sikerrel letévén, kápláni bizonyítványuk *első* általános osztályzattal leendő kiadatása, s a kápláni tisztek teljesítésére kibocsáttatásuk elhatároztatott.

Második vagyis lelkészsképesítő vizsgát tettek:

1. *Kis Károly* miskolci segédlelkész: *első*,
2. *Tóth Károly* monoki segédlelkész: *első*,
3. *Csordás Dániel* cigándi segédlelkész: *kitűnő*,
4. *Ruszkay Gyula* jánosii segédlelkész: *kitűnő*,
5. *Szentpétery Fózsef* simonii segédlelkész: *első*,
6. *Batta György* hanvai segédlelkész: *első*,
7. *Papp Mihály* palkonyai segédlelkész: *kitűnő*,
8. *Keresztúry Zsigmond* kis-géresi segédlelkész: *első*,
9. *Kocsis Endre* korláth-helmeci segédlelkész: *első*,
10. *Sarkady Antal* hotykai helyettes lelkész: *első*,
11. *Füzy János* gönci segédlelkész: *első*,
12. *Fürjész István* ungvári segédlelkész: *kitűnő*,
13. *Ujj János* korláthi segédlelkész: *kitűnő*,
14. *Ujlaki János* hardicsai segédlelkész: *első*,
15. *Szinyey Dániel* ujhelyi segédlelkész: *kitűnő*,
16. *Varga László* kilitii segédlelkész: *első* osztályzattal.

E szerint második vagyis lelkészképesítési vizsgát tettek 16-an. Ezek közül: 6 *kitűnő*, 10 pedig *első* általános osztályzatot nyert.

Kik is vizsgájuk végeztével, az egyes tantárgyakból nyert osztályzatukról a vizsgáló-bizottság tagjai névalírásával, s egyházkerületi pecséttel ellátott bizonyítványokat kinyervén, a bizottsági elnökség által tolmácsolt szives jó kívánatok mellett további pályájukra elbocsáttattak.

Tudomásul vétetvén, a vizsga lefolyásáról, részleteiről szóló s a vizsgázottak életrajzát és bizonylataikat kivonatban tartalmazó részletesebb jegyzőkönyv az egyházkerületi levéltárba letéetni határoztatott.

83. Warga Lajos mult iskolai évi közigazgató, a főiskola két hivatalnokának, Molnár István nyugalmazott tanár és pénztári ellenőrnek, valamint dr. Kálniczky József főiskolai orvosnak haláláról tévén jelentést, a megürült hivatalok betöltése tekintetéből gyors intézkedésre kéri föl szuperintendensi hivatalunkat.

Egyházkerületünk mélyen meghatva értesült főiskolánk ez ujjabb kettős veszteségéről. Molnár István, a sokoldalú tudományos műveltségéről ismert veterán tanár, egyike volt főiskolánk legjelesebb kiérdemült tanárainak, kinek érdemeiről egy a tudományos pályán általa vezetett egész nemzedék tesz bizonyosságot, s ki épen ezért megérdemli nemcsak azt, hogy azon nemzedék hálás emlékezetében éljen az utóidők hosszú során át, hanem méltán megérdemli azt is, hogy neve egyházkerületünk jegyzőkönyvében is, gazdag érdemei kegyeletes elismerése mellett, megörökíttessék. Álljon itt azért az elhunyt érdem- és szellemdús agg tanár neve, ki 40 évi tanári pályája alatt, melyen egyszersmind élő tanuja volt azon válságos és terhes küzdelmekkel teljes életmozzanatoknak, melyeken főiskolánk egy századnegyed alatt általment, s mely küzdelmekből ő neki is nevezetes osztalékrész jutott; az utolsó percig hasznos munkása volt egyrészt az intézet szellemi mezejének, másrészt annak anyagi ügyeinek, melyeknek munkás élete nyugalomra szánt napjait is oly készséggel áldozta föl. Álljon itt megörökítve emlékezte dr. Kálniczky Józsefnek

is, ki bár kevés ideig, de önfeláldozó hűséggel, lankadni nem tudó kitartással értékesítette a főiskolai ifjuság körül orvosi magasztos tiszteit, s kinek munkás élete, fájdalom! valószínűleg épen azon erőfeszítésnek eshetett ily korán áldozatul, melyet az igen is kedvezőtlené vált közegészségi állapot utóbbi időszakában, a főiskolai ifjuság orvosi gondozása rá nézve mellőzhetlenné lett. Legyen áldott mindkét közhasznu kiérdemült férfinak emlékezete. Ennek folytán

84. A főiskolai pénztári ellenőri, valamint az orvosi megürült állomások is betöltendőik lévén:

Elsőben is a pénztári ellenőri állomásra nézve, mely most ideiglenesen Szivos Mihály tanárral van betöltve, utasítatik az egyházkerületi küldöttség, hogy annak miként lehető végleges betöltéséről jó előre gondoskodják, s véleményét jövő tavaszi közgyűlésünkre terjeszsze föl.

A főiskolai orvosi állomást illetőleg pedig, a pályázott orvosi egyének beadott okleveleik és bizonyítványaik átvizsgálattván: azok közül, ez állomásra általános szótöbbséggel dr. *Kun Zoltán* választott meg, ki is erről jegyzőkönyvileg, annak kijelentése mellett értesítendő, hogy a mennyiben épen ez idő szerint az egészségi állapot különben is országszerte kedvezőtlen, e folyó év szeptember 25-én beállandó iskolai évet legalább is egy héttel megelőzőleg, állomását foglalja el, s az akkorra begyülekezendő főiskolai ifjuság közegészségi ügyében, a netalán kellő és sürgősen szükségelt előintézkedéseket, már az elszállásolásoknak egészségi szempontból lehető legcélszerűbb rendezése, és a kórházi gyógykezelés előkészíthetése tekintetében is megtehesse.

85. Olvastatott Szücs István sárospataki főiskolai szabadkézrajz és szépírási tanár folyamodványa, melyben hivatkozva arra, hogy a mellékjövedelemmel összesen 767 frtra menő évi jövedelme nem elég a jelen viszonyok közt egy család fentartására; fizetésének gimnáziumi tanártársaiéval egy rangra leendő fölemeltesét kéri.

Egyházkerületünk folyamodó tanár sorsán akképen vél segíthetni, miszerint határozatilag kimondja, hogy azon esetben, ha az eddig kötelezett tanórákon kívül több órával lenne elfoglalva: ezen rendkívüli órákért, a kerületi küldöttség által megalapított rend szerint jövőre külön díjaztatásban részesüljön.

86. A sárospataki akadémiában az 187³/₄. iskolai első félévi tanrend bemutatván:

Tudomásul szolgál.

87. A sárospataki főiskolai tanári kar a lakások számának a nyomasztó helyzet miatti emelése tárgyában beadott kérvényét illetőleg:

Miután e részben jelen jegyzőkönyv fennebbi 10-ik szám alatti határozatunkkal a lehető intézkedések megtétettek, s a jelen viszonyok között más intézkedéseket tenni hatalmunkban nem áll: a tanári kar az eredmény bevárására utasított.

88. Mitrovics Gyula főiskolai tanár és lelkész kérvényében előterjeszti, hogy miután ő tanársága mellett lelkész is, és mivel ennek folytán tanártársainál nagyobb mérvben van hivatalosan elfoglalva: adassék meg neki a dijnélküli lakás, a melyben minden lelkész részesül.

Nem látja célszerűnek egyházkerületünk ez alkalommal sem eltérni, s egyesekre nézve kivételt tenni, azon korábbi megállapodásától, hogy a főiskola tanárai díjmentes szállásban részesíttessenek, s ez okból folyamodó kérelmének jelen előtérjesztett alakjában helyt nem adhat. Miután azonban meggyőződést szerzett arról, hogy a

nevezett tanár ur hivatalársainál tetemesebben el van foglalva, és miután az egyházkerület is, tanárai buzgalmát és fáradozásait telhetőleg jutalmazni mindig főfeladatának ismerte, az egyházkerületi küldöttség utasítatik, hogy összeszámolván azon tanórákat, melyeket a folyamodó tanár hetenként tart, azon órák száma szerint, mennyivel az a megalapított óramennyiséget meghaladja, a pénztár állása figyelemben tartása mellett érdemleges megjutalmazás iránt tegyen intézkedést.

89. A főiskolai tanári kar mérsékelt fizetése, az országszerte uralkodó nyomasztó pénzviszonyok és a napról napra emelkedő drágaság indokából *drágasági pótlék* engedélyezéseért folyamodik.

Méltányolja az egyházkerület a kérvényben fölhozott indokokat, s az előterjesztett kérelem teljesítését már ez uttal is kimondván, e kérvényt az egyházkerületi küldöttséghez azon utasítással teszi át, hogy figyelemben tartva a pénztár állását, a tanárok számára drágasági pótlék címen fizetendő jutalmazás iránt tegyen intézkedéseket, s azokról az egyházkerületet értesitse.

90. Csoma Mihály nyugalmazott tanár, nyugdíjösszegét régi rendes tanári fizetése, 945 frtra emeltetni kéri.

Ezen kérvény a viszonyokhoz képest leendő figyelembevétel, illetőleg kellő elintézése végett, az egyházkerületi küldöttséghez utasítatik, jelentése bevéartván.

91. Szuperintendens ur bemutatja Szász Domokos kolozsvári ev. ref. papnak „*A vallásos eszmék története*“ című művét, a szerző azon kérése mellett, hogy miután e könyvet az erdélyi anyaszentegyház összes gimnáziumaiban állandó tankönyvül bevette, ajánlaná ezt egyházkerületünk figyelmébe pártolás végett, már csak azon célból is, hogy az 5 testvér-egyházkerület közötti s mindnyájunk által óhajtott és legközelebről ki is mondott szellemi uniónak nemes munkája, bármely szerény mértékben, de talán még is némileg ez által is előmozdíthatnék.

E mű lehető alkalmazás szempontjából, a középtanodák szervezése ügyében véleményadással megbízott gimnáziumi tanári karnak, megfigyelés végett ajánltatik.

92. Bokor József főiskolai közigazgató az iskolai évnek a járvány következtében elhalasztott megnyitását, folyó évi szept. hó 25-ére hirdetvén ki, ezt hivatalosan jelenti.

Helyeslő tudomásul vétetik.

93. Tóth Pál egyházkerületi főleányneveldei vezértanár, az intézet célszerű berendezhetése szempontjából kéri az egyházkerületet, hogy a sárospataki főiskola természettárából, főleg az ásványok és madarak gyűjteményéből, azoknak néhány másod vagy harmad példányai, s általában oly természetrajzi tárgyak, melyek ott fölöslegesek, a nőnevelde számára engedélyeztetnének s mielőbb átszolgáltassanak.

A főiskolai gazdasági választmány utasítatik, hogy a fölösleges példányokat az ottani természettárból az illető természetrajztanár befolyásával egyházkerületi nőneveldénk részére szolgáltassa ki.

94. Baksay István rimaszombati egyesült prot. gimnáziumi igazgató, rovatos kimutatásban tesz jelentést azon gimnázium 187 $\frac{2}{3}$ -ik iskolai évi állásáról, s némely az intézet kebelében időközileg történt változásokról.

Tudomásul vétetik.

95. Misley Károly egyházkerületi dékán bemutatja a kezelése alatt lévő papi özvegy-árvatár, szükösi tár és hollandi gyámtár állásáról szóló 1872-ik évi számadását, következőkben.

1. *A papi özvegy-árvtár valódi állása.*

Ajánlatokban, melyeknek tőkéje is biztosítva van	415	frt.
Évenként fizettetni szokott ajánlatokból	268	frt. 62 kr.
Kölcsön kamatra kiadott tőkékben	50522	frt.
Ezek után kint levő régibb és folyó kamatokban kint van	3669	frt. 73 kr.
Folyó 1872-ik évben kölcsön adott tőkékben van	7840	frt.
Készpénzmaradvány van a jelen számadásnál	416	frt. 2 kr.
Az egész tár valódi állása	63131	frt. 37 kr.

2. *A szükösi pénztár valódi állása.*

Kamatra kiadott tőkék összege	20529	frt. 47 kr.
Ezek után kint levő régibb és folyó kamatokban	1910	frt. 19 kr.
Folyó 1872-ik évben kölcsön kiadott tőkékben	2700	frt.
Készpénzmaradvány a jelen számadásnál	1154	frt. 34 kr.
A tár valódi állása	26294	frt.

3. *A hollandi gyámtár valódi állása.*

Magánosoknál, egyházaknál, takarékpénztárban, tőkében	28580	frt.
Tőkék után kint levő kamatokban	1076	frt. 22 kr.
Folyó 1872-ik évben kölcsön kamatra adott tőkékben	1760	frt.
Készpénzmaradvány a jelen évi számadásnál	92	frt. 31 kr.

Tudomásul vétetik.

96. Halmy Gyula, mint a miskolci ev. ref. lyceum igazgatója, ugyanazon intézet 187²/₃-ik évi értesítőjét megküldvén:

Tudomásul vétetett.

97. A meggyaszói egyház azon kérelmét terjeszti elő, hogy tekintve a jelen inséges esztendő, a folyamodó egyházhoz ünnepi követ ne küldessék.

Mielőtt az ünnepi követségek szabályozása iránt a kor követelése s az ifjuság érdekei figyelembe tartása mellett gyökeres intézkedések nem tétetnek: e kérelemnek helyt adni nem lehet.

98. A bánfalvi községivé alakult iskola egyházi vagyonának leltára bemutattván:

Tudomásul vétetett, s egyházkerületi levéltárunkba tétetni határozottatott, a bánfalvi egyház pedig fölhivatni rendeltetett, hogy a községivé alakításról szóló szerződést egy eredeti példányban egyházkerületi levéltárba tétel végett beadni el ne mulasztja.

99. Olvastatott a kis-dopszai egyház tagjainak kérelme, melyben az egyházi behivatalnokok által haszonélvezett földek után járó 400 frtot meghaladó adóhátrálékra nézve az egyház tagjait a fizetés alól fölmentetni kérik.

Ezzel kapcsolatban olvastatott az alsózempléni egyházmegye által 1873. évi március 5-én e tárgyban a kis-dopszai egyházba kiküldött egyházmegyei bizottság jelentése, melyből kitűnik, hogy noha a lelkész az adó $\frac{1}{3}$ részének fizetésére hivei terheinek könnyítése szempontjából magát önként ajánlotta, mégis az egyháztanács a $\frac{2}{3}$ rész adókötelezettséget állítólag a nép szegénysége miatt elvállalni nem akarta.

Egyházkerületünk tekintetbe véve a küldöttség véleményét, bele nyugszik abba, hogy a lelkész az adó $\frac{1}{3}$ részét fizethesse, a $\frac{2}{3}$ részre nézve azonban az egyházat világosan kötelezi, kijelentvén, hogy ha az egyház ezen kötelezettséget elfogadni nem akarná: egyházkerületünk részéről többé semmi nemü pártoltatásra vagy segélyre

nem számolhat; mindenkorra pedig, a bármennyire növekedhető adót az egyház terhéül tekinti, annak behajtásáért az egyháztanácsot felelőssé teszi, s késedelmeskedés esetében annak törvényes uton leendő behajtását maga részéről hivatalból is szorgalmazni fogja.

100. Olvastattott Győry János hanvai tanítónak, volt képezdei növendék fia Győry Barna érdekében beadott folyamodványa, melyben az 1873. évi május 8-iki egyházkerületi gyűlés 61-ik számú határozata ellenében azt kéri, hogy mivel fia betegség miatt lett megakadályozva pályája folytatásában, most pedig gyógyuló állapotban van, vagy engedtetnék meg, hogy a félbeszakított pályáját a képezdében mint jótéteményes folytathatná, vagy képezdei bizonyítványa kiadatván: a reá tett költségek megtérítése alól fölmentetnék.

Ha folyamodó orvosilag igazolni fogja, hogy fia egészségét visszanyerte, jótéteményeseink sorába újra fölvetetik, ha pedig erre egészségi állapota miatt nem képes: a reá tett költségek megtérítése alól kivételesen fölmentetik.

101. Olvastattak a hidvégi egyház adóügye tárgyában egyházkerületünk elé terjesztett ügyiratok a hidvégi egyház hiveinek folyamodványa, az alsózempléni egyházmegye határozata, s a kiküldött bizottság jelentése.

Egyházkerületünk a hidvégi egyházat fennálló egyházkerületi szabályaink, s a nagyméltóságú magyar királyi minisztérium e tárgyban kiadott rendeletei teljesítésére még egyszer komolyan föl hívja és kijelenti, miszerint mindazon adóhátralékokra nézve, melyek az egyház hiveinek huzalkodásából előállanak, bármennyire növekedjenek azok, mindenkorra az egyházközséget teszi felelőssé s késedelmeskedés esetében a törvényes végrehajtást maga az egyházkerületi előljáróság leendő kénytelen szorgalmazni.

102. Szuperintendens ur bemutatja az abauji alispáni hivataltól Kassán, 1873. július 12-ről hozzá intézett levelet, melyben arra kéretik, miszerint utasítaná az Abaujmegye területén levő lelkészeket, hogy a halálesetek föl vételénél a kiskoruak születési idejét az anyakönyvből fizetés nélkül írják ki, s a föl vételi ivbe igtassák be.

Miután a halálesetek körüli kivonatok díjnélküli kiadására lelkészeink csak a teljesen vagyontalanok irányában kötelezhetők: szuperintendens ur megbízott, hogy a tisztelt alispáni hivatalt ily értelemben értesitse.

103. Antal Sándor kolbásai lelkész azon indoknál fogva, mert szegény egyháza saját felekezeti s nemzetiségi szempontból különösebben is figyelmet érdemlő magyar iskoláját önerejével föntartani nem képes: annak föntarthatására egy bizonyos évenkénti segélyátalányt kér.

Határozatilag már régebben ki lévén mondva, hogy rendes és évenként folyó föntartási segély sem egyház, sem iskola részére nem adatik, kérelmező ebbeli kérelmétől elmozdítottatik. Ha azonban jövőre esetenként segélyért fog az egyház e célra folyamodni, kérelme a körülményekhez és a rendelkezés alatti pénzerőhöz képest, mindannyiszor figyelembe fog vétetni.

104. A hotykai egyház, hogy egyházi épületeit romladozó helyzetéből kivitassa, rendes papi állomásának csupán egy segédlelkésszel még 10 évre lehető ellátását s a papi jövedelem egy részének, az eddig engedélyezett mennyiségben saját hasznára fordíthatását megengedtetni kéri.

A kérelmező egyház nyomasztó helyzete tekintetbe vétetvén, kérése megadatik azon kijelentéssel, hogy a papi fizetésnek az egyház javára engedélyezett részét mindenkor az illető egyházmegyének bemutatandó számadás mellett az egyház épületeinek teljes helyrehozására fordítsa.

105. A magyar-izségi egyház felekezeti iskoláját maga erejéből föntartani magát képtelennek nyilvánítván, annak fentartására évenkénti segedelmet kér.

Az ily állandó segélyezésnek nem teljesíthetésére nézve már fennebb is határozva lévén, újabb határozat hozatalának szüksége fenn nem forog.

106. A leleszi leányegyház tagjai az iránt folyamodnak, hogy elhalt előkönyörgő tanítójuk Szántó Sándor után ideiglenesen oda rendelt tanítót Bodolay Pált, engedtetnék meg nekik egyházuk kebelében megmaraszthatni, a mennyiben az egyházmegye ötet onnan elrendelni határozta, s helyette Makó János szentesi tanítót rendelte be, kit ők nem is hívtak s kihez vonzalmuk nincs. Mely eljárását az egyházmegyének a jelen volt illető esperes ur azzal indokolja, hogy Bodolay Pál ideiglenes tanítót azért nem hagyhatta meg az egyházmegye a leleszi egyházban, mert ott mint előkönyörgőnek szószéki szolgálatot is kell tennie, mire Bodolay Pál nem épen képesített egyéniség, de biztos tudomás szerint nem egészen kifogástalan magaviseleténél fogva sem olyan, hogy ezen nagy részben róm. katolikus községben üdvösen hivataloskodhatnék.

Az egyházmegye határozata helybenhagyatván, az oda rendelt Makó János előkönyörgő tanítói hivatalában megerősítettik.

107. Lesko Béla s.-kazai ágostai hitvallásu lelkésznek azon kérelmére, hogy közte és Vladár József edelényi helv. hitvallásu lelkész közt, az ottani ágostai hitv. hívek körül végzett lelkészi szolgálat után járó díjazásokra nézve fölmerült nehézségek kiegyenlítése végett hozott határozata a felsőborsodi ev. ref. egyházmegyének változtassék meg, s ez ügy a kéri szerződés alapján méltányosan intéztessék el.

Határozatott, hogy mivel egyházkerületünk ez ügy végleges eldöntésénél szükségesnek látja biztos tudomással birni arról, hogy S.-Kaza Edelénytől mily távolságban fekszik, továbbá, hogy az edelényi ágostai hitv. hívek a sajó-kazai lelkésznek lelkészi szolgálatával állandóan élnek-e és mily mérvben? Ugyanezért értesítettvén ez iránt a panaszló fél, egyszersmind a felsőborsodi egyházmegye is utasítatik, hogy ezen kérdésekre nézve jövő tavaszi gyűlésünkre határozott fölvilágosítást s hiteles adatokat terjeszsen föl.

108. Szuperintendens ur jelenti, miszerint Borsodmegyében nyéki lakos 1873. aug. 8-án elhalt Kórody József, a sárospataki főiskolára végrendeletileg 1000 o. é. frtot hagyományozott, oly módon, hogy fekvősége elárvereztetvén, annak árából főiskolánk azonnal kielégítették, egyszersmind jelenti, hogy a birtoknak a hagyatékon osztozó felekkel együtt leendő mikénti eladatása s elosztása tekintetéből Horváth Antal egyházkerületi ügyvéd urat megbizta, hogy a tárgyalásra kitűzött napon a helyszínén főiskolánkat képviselje.

Egyházkerületünk, néhai Kórody József hitsorsosunknak főiskolánkra tett hagyományát méltányló kegyelettel fogadja, s a megboldogult jóltevő iránti hálás emlékezetét jegyzőkönyvében örökíti, egyszersmind szuperintendens urat megbizta, hogy főiskolánk érdekében ez ügy körül a szükséges lépéseket időnként tegye meg.

109. A Szondy-Kenessey 133 frtot tevő kegyes alapítvány .

ez évben az abauji egyházmegyében tűz által károsult szászfai egyház részére határozatott kiadatni.

110. Varbói lakos Kovács András benyújtott folyamodványában menyét Járdán Zsuzsannát, az általa 10 év előtt elfoglalt templomszék használatában élete fogytáig meghagyatni, s a felsőborsodi egyházmegyének e tárgyban 1873. április 17-én 43. szám alatt hozott határozatát megváltoztatni kéri.

Egyházkerületünk a felsőborsodi egyházmegyének azon határozatát, mely szerint a varbói egyházra nézve általános szabályul kimondja, hogy minden nő, férje után foglaljon székét, helyben-

hagyván s megerősítvén, folyamodó Kovács Andrást is, ezen határozathoz leendő alkalmazkodásra utasítja.

111. Lázár Imre volt mező-csáthi énekvezér s tanítónak, a hivatali földek után járó adó ügyében ide terjesztett folyamodványa:

Indokolt véleményadás mellett leendő fölterjesztés végett, az illető alsóborsodi egyházmegyéhez tétetett át.

112. Zsibay János volt másodéves hittanhallgató, a sárospataki főiskolában lévő jótéteményes ifjak közzé leendő fölvetetését kérvén.

Amennyiben egyházkerületünk minden ilyenü ügybeni határozást az egyházkerületi küldöttségre ruházott, ennek folyamodó irányában hozott végzését ez esetben sem változtatja meg.

113. Gönczy József volt golopi lelkész özvegye 100 frt. kölcsöntőke tartozása elengedtetéseért folyamodik.

A tőkék el nem engedtetése egyházkerületünk által már több ízben kimondatván, folyamodó kérelme nem teljesíthető.

114. Czelder Márton felsőbányai ref. lelkész, atmoldva-oláhországi missióban eltöltött évek alatt tett kiadásokról szóló számadását bemutatóván, az általa felült kiadásokat visszatéríttetni kéri. Valamint

115. A krajovai tanító folyó évi július 8-án kelt kérvényében a Horváth Mária-féle alapítványból, részére járó összegből 100 frt. előleg folyóvá tételéért esedezik.

Miután a legközelebb Budapesten tartott egyetemes konvent határozata szerint, a missióügyek fölötti főfelügyeletet az erdélyi egyházkerület hatáskörébe helyeztetni át, egyházkerületünk ez ügyekben befolyt magát többé hivatottnak nem tartja; minél fogva a folyamodók kérelmek érvényesítése végett az erdélyi egyházkerülethez utasíttatnak.

116. Államsegélyezésre ajánlottak az egyházmegyékből:

A felsőborsodi egyházmegye által állandó évi segélyre fölterjesztett: a zilizi és szent-jakabi egyház.

Az unghi egyházmegye által állandó évi segélyezésre fölterjesztett: Ráski András vajkóci lelkész.

A gömöri egyházmegye által évenként 150 frt. segélyezésre fölterjesztett: a beretkei iskolatanító.

Ugyanazon egyházmegye által rendes segélyezésre: Simon Sámuel szutori lelkész.

Ugyanazon egyházmegye által állandó segélyezésre: Török Károly helynéküli lelkész.

A felsőzempleni egyházmegye által állandó évenkénti 50, 60 frt. évi segélyre: Tóth Pál gercselyi lelkész.

117. Segélyt és kölcsönt kérők, jelesen

Török Károly helynéküli lelkész nejeinek Somody Erzsébetnek segélyt, Kerekes István 78 éves lelkésznek az özvegy-árvatári illeték fizetése alóli fölmentetését,

Rozgonyi István martonyii iskolatanítónak segélyt,

Pálár Mihály felső-regmeci tanítónak segélyt,

Tóth Sándor hotykai lelkésznek segélyt,

Nagy József karcsai lelkésznek segélyt,

Karcsai tanítónak segélyt,

Zombori egyháznak segélyt,

Lukai egyháznak segélyt,

Szászfai egyháznak 1000 frt. kölcsönt kérő folyamodványaik, valamint a fennebbi pontban az egyházmegyék által államsegélyezésre ajánló fölterjesztések

A pénzügyi választmányhoz határozattal áttétetni.

118. Az ungvári királyi törvényszék, folyó évi június 18-án 4058. szám alatt kelt Pálóci Horváth Mária hagyatéka felosztására vonatkozó határozatát megküldötte. Tudomásul vétetvén, megőrzés végett levéltárba tétetni határoztatik.

Jegyzették: *Bálint József*, egyházkerületi főjegyző: az 1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 13, 14, 26, 27: f), g), 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 44, 45, 46, 47, 48, 51, 52, 57, 58, 59, 65, 73, 74, 75, 76, 79, 80, 82, 83, 84, 91, 92, 93, 94, 95, 103, 104, 105, 106, 107.

Misley Károly, egyházkerületi aljegyző: 12, 15, 16, 27: a), b), c), e), 40, 41, 42, 43, 50, 53, 54, 55, 56, 60, 61, 68, 70, 71, 72, 85, 86, 98, 99, 100, 101, 102, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 116, 117.

Fekete Dezső, világi jegyző: 8, 9, 10, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27: d), 37, 38, 39, 49, 62, 63, 64, 66, 67, 69, 77, 78, 81, 87, 88, 89, 90, 96, 97, 114, 115, 118.

Szerkesztette s kiadta:

BÁLINT JÓZSEF,

egyházkerületi főjegyző.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. Elnök szuperintendens ur jelenti, hogy a pataki nyári gyűlés meg nem tartatott, egyszersmind az ottan tartott egyházkerületi tanácskozmány jegyzőkönyvét bemutatja. Pontjai következők:
  - a) A gyűlés a járvány miatt elnapoltatik Miskolcra.
  - b) A tornai egyházmegye a kerületi gyűlésnek jövő évben megtartására utasittatik, jövőre pedig a 16-ik év fordultával tartja meg.
  - c) A főiskolai orvos választása, s
  - d) Az államsegély kiosztása az őszi gyűlésre határoztatik.
  - e) Perjéssy Lajos III-ad éves képezdei növendék a festészeti akadémiába óhajtván menni: térítvényi kötelezettsége alól fölmentetik.
  - f) A bodrog-kereszturi egyháznak iskoláját községivé változtatni megengedtetik.
  - g) Zsoldos Benő I-ső gimnázumi osztálytanár kérelme a helyettesítés iránt megadatik.
  - h) A leégett katonai ispotály helységéhez a vasuti töltésnek a város által eszközlött káros közelvitele miatt a főiskolai jogigazgató utasítást kap.
2. A képviselők igazoltatnak.
3. Dr. Ferenczy József abauji esperes halála elnökiileg bejelentetik.
4. Elhunyt egyházi jeleseink emlékezte jövőre jegyzőkönyvileg kegyeletesen örökítettik.
5. Fodor Pálnak abauji esperessé választatása bejelentetik, ki is esküjét leteszi.
6. A vallásos kézikönyveknek pályázat utjáni kiállítására intézkedés tételik.
7. A gimn. növendékeknek ünnepi követekül kibocsáttathatása iránt az egyházmegyék véleménye kívántatik.
8. A déteri és ajnácskői jószág eladása tárgyában jelentés.
9. Ugyane tárgyban újabb intézkedés.
10. A főiskola birtokában levő régi ispotály helyiségének tanári lakokká kiépítése ügyében beadott tervezet elejtetik, s a tanári lakok építése iránt más intézkedések tételik.
11. Az iskolák állásáról kívánt táblás kimutatások az esperes uraktól sürgettetnek.

12. Egy protestáns papi s tanítói nyugdíjintézet létesítése s a *Victoria* biztosító intézet ajánlata ügyében megbízott küldöttség véleményét beterjeszti.
13. Az abauji és
14. Az alsóborsodi egyházmegyéknek a lelkészválasztási törvények megváltoztatása, s a lelkészi díjminimum meghatározása ügyében megbízott választmány jelentése sürgettetik.
15. A nm. vallás- és közokt. minisztérium intézvénye az utrecht *Stipendium Bernardinum*.
16. " " " " a polgári lelkészek által a tábori lelkészeknek küldetni szokott anyakönyvi kivonatok.
17. " " " " a folyó évre járuló 7000 frt. államsegély utalványozása.
18. " " " " Talapkovics Emil és Imre Lőrincnek, valamint
19. " " " " Kiss Józsefnek tanfelügyelőkké kinevezése s áthelyeztetése.
20. " " " " A Gönczy Pál által magyar nyelvre fordított Stielérféle iskolai lap használata.
21. " " " " a hardicsai egyháznak országos könyöradomány kéregetésre engedett időtartam meghosszabbítása.
22. " " " " három rendbeli taneszközöknek figyelembe ajánlása.
23. " " " " a katonák számára kiadandó esketési bizonyítványok bélyegmentessége.
24. " " " " a brassói róm. kath. főgimnázium nyilvánossági joggal lett felruházása.
25. " " " " több rendbeli szervezetlen iskolák első ízbeni megintése ügyében.
26. A konvent jegyzőkönyve olvastatván: annak 4-ik pontját illetőleg az erdélyi anyaszentegyháznak a magyarországi testvér-egyházkerületekkel megtörtént szorosabb egyesülése örömmel üdvözlöttek.
27. Annak egyes pontjai tárgyalattak s módosítottak, s illetőleg több ügyekben választmányok bizáltak meg.
28. A testvér-egyházkerületek jegyzőkönyveiket, s a tiszántuli egyházkerület saját statistikai kimutatását megküldi.
29. A tiszántuli egyházkerület fölhívására *Méliusz Péter* emlékszobrá felállítására gyűjtések rendeztetnek.
30. Ugyanazon egyházkerület jegyzőkönyvileg tudatja Székely Károly lövő-petrii tanítónak hivatalától lett végképeni felfüggesztetését.
31. Hajnal Ábel a kun-ágotai egyház részére könyöradomány-gyűjtést kér.
32. Az abauji egyházmegye Mészáros Józsefnek főjegyzővé lett elválasztását tudatja.
33. Ugyanazon egyházmegye, valamint
34. A felső-borsodi egyházmegye is a tanítók őszi változását céltalannak látják.
35. Ugyancsak az abauji egyházmegye jelenti, hogy a csenyéteni egyház papi jövedelme a 400 frt. díjminimumot megüti.
36. Ugyanazon egyházmegye a kis-kinizsi egyház tanítói díjlevelét bemutatja.
37. Ugyanazon egyházmegyének a Kállay Miklós adóügyében hozott határozata érvényen kívül helyeztetik.
38. Ugyanazon egyházmegyének Szunyoghy Atillát hivatalától végkép elmozdító határozata enyhíttetik.
39. Ugyanazon egyházmegye a felső-szendi lelkészi díjlevelet fölterjeszti.
40. " " " " alpári születésű Kovács Lajos siketnémát a váci intézetbe fölvetetésre ajánlja.
41. " " " " fölhívása az egyházkerülethez a jelen terméketlen idők miatt az egyházi személyekre súlyosodható szükség lehető enyhítése ügyében.

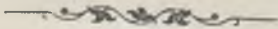
42. Ugyanazon egyházmegye a mérái iskolai beltelek ügyében célbavett cserét helybenhagyja.
43. Ugyanazon egyházmegye fölterjesztésére a szászfai egyház részére a kért kölcsön és államsegély eszközöltetni fog.
44. A felsőborsodi egyházmegyéből a Putnoky Mihály tanító folyamodványára az őszszel változó tanítók és elődeik között a jövedelem mikénti megosztása elhatároztatik.
45. Ugyanazon egyházmegyéből a zilizi egyház folyamodványára az egyházi közmunka miként teljesítése iránt, az egyházmegye határozata helyben hagyatik.
46. Ugyanazon egyházmegye jelentése a kebelében megtörtént tanképesítő vizsgák eredményéről.
47. Ez ügyben teendő eljárásra s jelentéseik beterjesztésére a többi egyházmegyék is szorgalmaztatnak.
48. Ugyanazon egyházmegyéből az elhunyt zilizi lelkész Szabó Jánosnak édes anyja folyamodványára a szükösi pénztárt illető jövedelemrész ügyében határozat hozatik.
49. Ugyanazon egyházmegye határozata a felső-kelecseni lelkészt illető erdő eladása tárgyában megerősítettik.
50. Ugyanazon egyházmegye az ünnepi legatiókat az eddigi gyakorlat szerint fenntartatni kívánja.
51. Az alsóborsodi egyházmegye a papi özvegyek s árvák kegydíjazását szabályoztatni óhajtja.
52. Ugyanazon egyházmegye a lelkészválasztási törvények revisioját kívánván, az a konvent intézkedésének hagyatik fön.
53. " " pártoló fölterjesztésére a noszvalyi egyház szőlője eladhatása megengedtetik.
54. " " fölterjesztésére az ároktói tanítóóság állandósíthatása megadatik.
55. " " indítványa az egyházi és iskolai látogatások módja és idejére nézve nem pártoltatik.
56. " " határozata a miskolci egyház sashegyi szőlője eladhatása ügyében jóváhagyatik.
57. A tornai egyházmegye határozatához képest a görgői tanítói állomás állandósítása megengedtetik s beterjesztett díjlevele tudomásul vétetik.
58. Ugyanazon egyházmegye által a beterjesztett perkupai tanítói díjlevél tudomásul vétetvén, megerősítettik.
59. Az unghi egyházmegye az egyik egyházkerületből vagy megyéből másba alkalmaztatni kívánó tanítóknak kiadandó bizonyítványokba, az erkölcsi magaviseletet különösen hangsúlyoztatni kívánja.
60. Ugyanazon egyházmegye kérésére Cseszko József nyugalmazott tanító részére évenként 15 frt. kegydíj határozatott.
61. " " kívánsága némely unghi egyházi belhivatalnokok részére, adójuk fedezéseül szolgálendő segedelemnyújtás iránt, nem teljesítettik.
62. " " fölterjesztésére az egyházak és belhivatalnokaik között az adófizetés miatt kifejtett viszályok lehető megszüntetése tekintetéből, az eddigi mód ajánltatik.
63. Ugyanazon egyházmegyétől a pälöci Horváth Mária alap mikénti kezeléséről szabatosabb számadás kívántatik.
64. Ugyanazon egyházmegye a konvent szervezetére tett véleményét illetőleg, ugyancsak a konventnek ez ügyben történt megállapodására utaltatik.
65. Az alsözempléni egyházmegyének az egyházi vagyonok leltározására nézve tett indítványa ügyében már intézkedés történt.
66. Ugyanazon egyházmegye a nagy-rozvágyi tanítótól követelt ártéradó ügyében újabb utasítást kap.
67. Ugyanazon egyházmegye esperesének jelentése a kaki iskola állandósítása iránt tudomásul vétetik.

68. Ugyanazon esperes a tanfelügyelőtől megintést kapott iskolák ügyében tett eljárásáról jelentést tesz.
69. A felsőzempléni esperes által a gercselyi és legényei iskolák ügyében tett jelentésre, szintén a 67-ik szám alatti határozat áll.
70. Ugyanazon egyházmegyebeli magyar-izsépi tanítónak Egyed Istvánnak helyben maradhatása, megengedtetik.
71. A gömöri egyházmegye által a lekenyei helvét és ágostai hitvallásuk közt létrejött szerződés fölterjesztetvén, megerősítettik.
72. Ugyanazon egyházmegye fölterjesztésére az ujfalusi egyháznak templomépítés céljából, egész országban segélygyűjthetésre engedély fog eszközöltetni.
73. A felsőborsodi,
74. Alsózempléni,
75. Alsóborsodi és
76. Felsőzempléni egyházmegyékből fölterjesztett vallásos sérelmek ügyében, intézkedés tételik.
77. A gömör és tornai, valamint:
78. A zemplénmegyei tanfelügyelők fölhívására, több hiányos szervezetű iskolák ügyében az intézkedések megtételnek.
79. Az alsóborsodi egyházmegye a pataki szentpálnapi számvevőszékre küldötteket nevez.
80. Az egyházmegyékből a lelkészi és tanítói változások ügyében, ugyszintén
81. A felsőborsodi egyházmegyéből is ilyenmü jelentések tudomásul vétetnek.
82. Az egyházkerületi lelkészvizsgáló választmány folyó évi juliusi működéséről jegyzőkönyvi előterjesztést tesz.
83. Molnár István nyugalmazott tanár s főiskolai pénztári ellenőr és dr. Kálniczky József főiskolai orvos haláluk bejelentetik.
84. Az ellenőri hivatal betöltésére előintézkedések tételnek. Főiskolai orvossá dr. Kun Zoltán választatik.
85. Szücs István rajztanár díját fölemeltetni kéri.
86. A sárospataki főiskolai 187³/₄-ik évi tanrend bemutatattik.
87. A főiskolai tanári lakok ügyében, a folyamodó tanárok várakozásra utasítatnak.
88. Mitrovics Gyula főiskolai lelkész és hittanár, méltányosabb díjazása eszközöltetni fog.
89. A főiskolai tanárok részére adandó drágasági pótlék iránt, az egyházkerületi küldöttség utasítva van.
90. Csoma Mihály nyugalmazott tanár nyugdíja fölemeltetése iránti kérvénye szintén oda tételik át.
91. Szász Domokos „Vallásos eszmék története“ címü könyve a gimnáziumokban lehető alkalmazás szempontjából megfigyelés végett a gimnáziumi tanári karnak ajánltatik.
92. A pataki főiskolában az iskolai év megnyitása szeptember 25-ikére tüzetik ki.
93. Az egyházkerületi nőnövelde részére a pataki főiskolai természettárból némely felesleges példányok átadatni határozattak.
94. A rimaszombati protestáns egyesült gimnázium 187²/₃-ik évi állásáról jelentés tételik.
95. Miskey Károly egyházkerületi dékán, a kezelése alatti pénztárak állásáról kimutatást terjeszt elő.
96. A miskolci főgimnázium 187²/₃-ik évről szóló értesítője szintén bemutatattik.
97. A megyaszói egyház kérelme, hogy oda ünnepi követek ne küldessenek, elvettetik.
98. A bánfalvi községivé lett iskola ügyében kelt szerződés a levéltárba tételni határozottatott.
99. A kis-dopszai adóügyben az egyházmegye határozata helybenhagyatik.
100. Györy Barna volt képezdei növendék félbeszakított képezdei pályájának folytatása s a jótéteményesek sorába fölvetetése, ha egészségi állapota megjavulását orvosilag igazolja, megengedtetik.

101. A hidvégi egyház a papi adóhátrálékok kifizetésére az egyházmegye határozata értelmében köteleztetik.
102. Az abauji alispáni hivatal fölhívása alkalmából határozott, hogy haláleseknél a kiskorúak részéről kívánt születési anyakönyvi kimutatókat a lelkészek díj nélkül csak a teljesen vagyontalanoknak köteleztetnek megtenni.
103. Antal Sándor kolbásai lelkész kérelmének azon egyház iskolája állandó segélyezése iránt hely nem adatik.
104. A hotykai egyház lelkészi állomása még 10 évig segédlelkésszel lesz betöltendő.
105. Az izsépi iskola részére állandó segély szintén nem adathatik.
106. A leleszi leányegyházba előkönyörgő tanítóul az oda rendelt Makó János megerősítettik.
107. Lesko Béla s.-kazai ágostai hitvallású lelkész panaszára a felsőborsodi egyházmegye biztos adatok előterjesztésére utasítottik.
108. Nyéki lakos Kórody Józsefnek a pataki főiskolára végrendeletileg tett 1000 frt. hagyományozása bejelentetik.
109. A Szondy-Kenessey alapítványi kamat ez évben a szászfai egyház részére adatik ki.
110. Varbói lakos Kovács András kérelmének a templomi szék iránt hely nem adatik.
111. Lázár Imre mező-csáthi énekvezér adóügye az alsó-borsodi egyházmegyéhez tétetik át.
112. Zsibay János volt hittanhallgató kérelme a jótéteményesek közzé fölvételére iránt elutasítottik.
113. Özveggy Gönczy Józsefnő kérelme a kölcsöntőke elengedése iránt nem teljesíthetők.
114. Czelder Márton és
115. a krajovai tanító kérelmeik az erdélyi egyházkerülethez utasítottak.
116. Az államsegélyre ajánló egyházmegyei fölterjesztések. Valamint
117. Segélyt és kölcsönkérők folyamodványaik a pénzügyi választmányhoz tétetik át.
118. Az ungvári királyi törvényszéknek a Pálóci Horváth Mária hagyatéka felosztására vonatkozó határozata megküldetvén: a levéltárba tétetik.

Betűrendes tárgymutató

arra, hogy mely határozatok mely testületeket, bizottságokat és egyeseket illetnek.

- Abauji egyházmegyét 37, 38, 40.
 Alsóborsodi egyházmegyét 111.
 Alsózempléni egyházmegyét 66.
 Ároktői egyházat 51.
 Bánfalvi egyházat 98.
 Bodrogkereszturi egyházat 1—f.
 Cseszko József ungmegyei nyugalmazott tanitót 60.
 Czelder Márton felső-bányai lelkészt 114.
 Csider Károly gömöri egyházmegyei tanácsbirót 9.
 Csoma Mihály nyugalmazott tanárt 90.
 Dercsényi Kálmán felsözempléni helyettes segédgondnokot 76.
 Dopszai (kis) egyházat 99.
 Egyházmegyéket általában 7, 12, 29, 30, 33, 34, 44, 52, 59, 102.
 Egyházkerületi (pataki) küldöttséget 9, 85, 88, 89, 90.
 Egyházkerületi pénzügyi bizottságot 43, 51, 109, 116.
 Espereseket általában 11, 31, 47.
 Felsőborsodi egyházmegyét 107.
 Felső kelecseni egyházat 49.
 Fejes István sátoralja-ujhelyi lelkészt 27—f, g.
 Főiskolai jogigazgatót 1—h.
 Főiskolai összes tanári kart 27—f, g.
 Főiskolai gimnáziumi tanári kart 87, 91.
 Főiskolai gazdasági választmányt 93.
 Gercselyi egyházat 69.
 Görgői egyházat 57.
 Gönczy Józsefnő özvegy papnőt 113.
 Györy János hanvai tanitót 100.
 Hegedüs László főiskolai világi algondnokot 6, 13, 14, 27—f, g.
 Hidvégi egyházat 101.
 Hotykai egyházat 104.
 Izsépi egyházat 70, 105.
 Kaki egyházat 67.
 Kállay Miklós bereti lelkészt 37.
 Kovács András varbói lakost 110.
 Kovács Károly unghi egyházmegyei tanácsbirót 27—f, g.
 Kolbásai egyházat 103.
 Körössy István alsózempléni esperest 27—f, g.
 Krajovai tanitót 115.
 Kun Zoltán orvostudort 84.
 Laky András felsözemplém esperest 13, 14.
 Lázár Imre volt mezőcsáthi taoitót 111.
 Lekenyei egyházat 71.
 Leleszi leányegyházat 108.
 Lesko Béla s.-kazai ágostai hitvallásu lelkészt 107.
 Mérai egyházat 42.
 Megyaszói egyházat 97.
 Miskolci egyházat 56.
 Mitrovics Gyula főiskolai hittanárt és lelkészt 88.
 Mocsáry Lajost 27—f, g.

- Nószvay egyházat 53.
 Perjéssy Lajos képezdei növendéket 1—é.
 Ragályi Ferdinánd gömöri segédgondnokot 9.
 Ragályi György felsőborsodi segédgondnokot 73.
 Ragályi Gyula gömöri egyházmegyei tanácsbirót 9.
 Szabó Borbálát 48.
 Szathmáry Király Pál alsó-borsodi segédgondnokot 75.
 Szendi egyházat 37.
 Szücs István főiskolai rajztanárt 85.
 Szunyoghy Atilla finkei tanítót 38.
 Szuperintendensi hivatalt 27—f, g, 40, 41, 43, 72, 108.
 Tiszai ágostai hitvallásu egyházkerületet 71.
 Tornai egyházmegyét 1—b.
 Unghi egyházmegyét 61, 63, 64.
 Zilizi egyházat 45, 48.
 Zsibay János volt II-od éves hittanhallgatót 112.
 Zsoldos Benő gimnáziumi tanárt 1—g.
 Vay Miklós ifjabb báró alsózempléni segédgondnokot 74.
 „Victoria“ biztosító társulatot 12.

Ára 40 kr.